BULETINUL GRĂDINII BOTANICE
ŞI AL MUZEULUI BOTANIC
DELA UNIVERSITATEA DIN CLUJ

BULLETIN
DU JARDIN ET DU MUSÉE BOTANIQUES
DE L'UNIVERSITÉ DE CLUJ, ROUMANIE

VOL. XI. 1931. Nº. 1—2.

SCHEDAE

AD „FLORAM ROMANIAE EXSICCATAM"

A MUSEO BOTANICO UNIVERSITATIS CLUSIENSIS EDITAM.

Directore AL. BORZA.

CENTURIA X.

Collaboratores hujus centuriae:

Al. Borza (Cluj), *Gh. Bujorean* (Cluj), *M. Dimonie* (Caracal), *P. Enculescu* (Bucureşti), *Gh. Filip* (Cluj), *Gh. P. Grinţescu* (Bucureşti), *I. Grinţescu* (Cluj), *M. Guşuleac* (Cernăuţi), *C. Gürtler* (Cluj), *A. Mühldorf* (Cernăuţi), *E. I. Nyárády* (Cluj), *Z. C. Panţu* (Bucureşti), *Const. Papp* (Iaşi), † *M. Péterfi* (Cluj), *C. Petrescu* (Iaşi), *E. Pop* (Cluj), *I. Pop* (Blaj), *M. Prişcu* (Cluj), *I. Prodan* (Cluj), *Tr. Săvulescu* (Bucureşti), *S. Sofonea* (Cluj), *Th. Solacolu* (Bucureşti), *E. Ţopa* (Cernăuţi), *M. v Tiesenhausen* (Cluj), *K. Ungar* (Sibiu).

Plantae sine indicatione speciali a prof. *Al. Borza* et a cust. *E. I. Nyárády* sunt determinatae. Muscos curavit *E. Pop*, fungos *M. v. Tiesenhausen*.

Centuria X. anno 1931, die 31 mensis Maji in lucem prodiit.

Transsilvania, distr. Alba. In turfosis „Mluha“ dictis, prope pagum Ponor. Alt. cca 1200 m. s. m. — 26 Iul. 1916.

leg. † M. Péterfi.

912. Anomodon longifolius *(Schleich.) Bruch*

in litt., *Rabenh.* Deutschl. Kryptogamenfl., II. 3, p. 255 (1848).
Pterogonium longifolium *Schleich.* Catal. 1807.

Transsilvania, distr. Cluj. In saxosis supra „Vadaskert“ prope pagum Almaşul mare. Alt. cca 460 m. s. m. — 27 Apr. 1915.

leg. † M. Péterfi.

913. Phegopteris dryopteris *(L.) Fée*

Gen. fil. p. 243 (1850).
Polypodium Dryopteris *L.* Sp. pl. ed. I. p. 1093 (1753).

Transsilvania, distr. Sibiu. In silvis subalpinis „Păltiniş“ (Hohe Rinne) in montibus Sibiuensibus. Alt. cca 1300—1600 m. s. m. — 16 Iul. 1921.

leg. K. Ungar.

914 a. Phegopteris polypodioides *Fée*

Gen. fil. p. 234 (1850).

Transsilvania, distr. Sibiu. Ad margines Piceetorum subalpinorum monte Păltiniş (Hohe Rinne) in montibus Sibiuensibus. Alt. cca 1400 m. s. m. — 20 Iun. 1921.

leg. K. Ungar.

914 b. Phegopteris polypodioides *Fée*

Transsilvania, distr. Bistriţa-Năsăud. Ad margines silvarum in valle „Izvoru Roşu“ prope balneas Valea Vinului, in alpibus Rodnensibus. Alt. cca 800—900 m. s. m. solo schistaceo. — 20 Aug. 1923.

leg. Al. Borza.

915 a. Abies alba *Mill.*

Gard. dict. ed. VIII. No. 1 (1768).

Muntenia, distr. Prahova. In fagetis alpium Bucegi, supra pagum Buşteni. Alt. cca 1000 m. s. m., solo calc. — 11 Iun. 1925.

leg. E. I. Nyárády.

915 b. Abies alba *Mill.*

Transsilvania, distr. Cluj. Arbor venusta cum diametro 85 cm., eversa

per procellam in horto bot. Univ. Clujiensi. Alt. cca 410 m s m. — 21 Apr. 1927.

Adn. Planta certe e montibus Bihariensibus oriunda.

leg. E. I. Nyárády.

916 a Pinus montana *Mill.*

Gard. dict. ed. VIII. No. 5 (1768).

Transsilvania, distr. Cluj. In cacumine mtis Vlădeasa. Alt. cca 1700 m. s. m., solo trachytico. — 11 Iul. 1928.

leg. Gh. Bujorean.

916 b. Pinus montana *Mill.*

Transsilvania distr. Turda. In sphagnetis montis Balomireasa „La Chini" dictis, alt cca 1600 m. s. m. — 20 Sept. 1929.

leg. E. Pop.

916 c. Pinus montana *Mill.*

Maramureş, distr. Maramureş. In sphagnetis „Poiana Brazilor" dictis Montium Oaş-Gutâiu, alt. cca 1030 m. s. m. — 15 Sept. 1929.

leg. E. Pop.

917 a. Juniperus sabina *L.*

Sp. pl. ed. I. p. 1039 (1753).

Transsilvania, distr. Alba. In declivibus „Valea Râmeţului" sub pagum Ponor. Alt. cca 850 m. s. m., solo calc. — 14 Maj 1923.

leg. Al. Borza.

917 b. Juniperus sabina *L.*

Transsilvania, distr. Turda. In declivibus montium Vulturese ad „Feredeu„ supra pagum Belioara, alt. cca 900 m. s. m., solo calc. — 9 Aug. 1924.

leg. Al. Borza.

918. Juniperus nana *Willd.*

Sp. pl. IV. p. 854 (1805).

Transsilvania, distr. Cluj. In cacumine montis Vlădeasa, alt. cca 1800 m. s. m. — 11 Iul. 1928.

leg. Gh. Bujorean.

919 a. Juniperus communis *L.*

Sp. pl. ed. I. p. 1040 (1753).

ssp. **intermedia** *(Schur) Sanio*

in Deut. Bot. Monatschr. I. p. 51 (1883).
Juniperus intermedia *Schur* in Verh. siebenb. naturw. Ver. II. (1851) p. 169.

Moldova, distr. Neamţu. In declivibus subalpinis montis Ceahlău sub „Piatra detunată". Alt. cca 1650 m. s. m. — 27 Maj 1924.

leg. E. I. Nyárády.

Adn. Magis ad Juniperum communem admonet.

E. I. Nyárády.

919 b. Juniperus communis *L.*

ssp. **intermedia** *(Schur) Sanio*

Transsilvania, distr. Turda. Ad confines superiores Piceeti, monte „Muntele mare", alt. cca 1700 m. s. m. — 10 Aug. 1924.

leg. Al. Borza.

Adn. Magis ad Juniperum nanam admonet.

E. I. Nyárády.

920 a. Zostera marina *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 968 (1753).

Dobrogea, distr. Caliacra. Ad litora maris Ponti Euxini (Marea Neagră) versus promontorium Capul Caliacra. — 15 Iun. 1925.

leg. Al. Borza.

920 b. Zostera marina *L.*

Dobrogea, distr. Constanţa. Ad litora maris Ponti Euxini (Marea Neagră) prope pagum Carmen Sylva. — 25 Aug. 1928.

leg. P. Enculescu.

921. Zannichelia palustris *L.*

Sp. pl. ed. I. p 969 (1753).

f. **major** *Bönningh.* in *Rchb.* in *Mössl.* Handb. ed. 2. III. p. 1591 (1829).

Dobrogea, distr. Constanţa. In stagnis ad oppid. Constanţa port. — 5 Sept. 1923.

leg. Al. Borza.

922. Zanichelia pedicellata *(Whbg. et Rosén) Fr.*

Mant I. p. 18 (1832).

Zan. palustris β pedicellata *Whbg.* et *Rosén* in Nova Acta Upsal. VIII. p. 227, 254 (1821).

f. **pedunculata** *A.* et *Gr.*

Syn. I. p. 364 (1897).

Transsilvania, distr. Cluj. In paludibus declivorum delabatorum „La Fânețe" prope oppid, Cluj. Alt. 460 m. s. m. — 11 Iun. 1923.

leg. E. I. Nyárády.

923. Andropogon ischaemum *L.*

Sp. pl. ed. I. p. 1047 (1753).

Transsilvania, distr. Cluj. In pratis siccis ad Mănăștur, prope oppid. Cluj. Alt. cca 450 m. s. m. — Iul. 1923.

leg. et det. I. Prodan.

924. Agrostis densior *(Hack.) Grec.*

Consp. Fl. Rom. p. 603 (1898).

Agrostis Biebersteiniana *Claus* var. densior *Hack.* apud Grec. l. c.

Oltenia, distr. Dolj. In pratis aquosis fluvii Jiu, ad pag. Târburești. Alt. cca 40 m. s. m. — 2 Iun. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

925 a. Poa pruinosa *Nyár.*

in Verh. u. Mitteil. Siebenb. Ver. f. Nat. t. LXXVIII. (1928) p. 144. sub Poa laxa *Hke* ssp. pruinosa *Nyár.*

Transsilvania, distr. Făgăraș. In glareosis schistosis et in graminosis alpinis circa lacum Bâlii, supra pagum Cârțișoara. Alt. cca 1900—2200 m. s. m. — 2 Aug. 1927.

leg. E. I. Nyárády.

Adn. Propter formas adjunctas, necnon rhizomas longas et turiones distichophyllos proxima ad *Poam cenisiam* et non ad *P. laxam*, quam in loco citato publicavi. Planta viva pulchre caesio-glauca.

E. I. Nyárády.

925 b. Poa pruinosa *Nyár.*

Transsilvania, distr. Hunedoara. Mtbus Rătezat. In declivibus graminosis

et petrosis mtis Vrf. Custura, supra vallem Lăpuşnicul mare. Alt. cca 2000—2100 m. s. m., solo schist. — 29 Iul. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

Adn. Planta viva pulcherrime caesio-glauca.

E. I. Nyárády.

926. Poa cenisia *All.*

Auct. 40. Nr. 2209 (1789).

ssp. **contracta** *Nyár.* ssp. n.

in Bulet, Grăd. Muz. Bot. Cluj vol. XI (1931) p. 8

syn. Poa cenisia *All.* var contracta *Neilr.* ex *Borb.* in Math. és Term. Közl. XV (1877—78) p. 326 [recte: β coarctata *Neilr.*] [cf. *Neilr.* Fl. v. N. Ö. p. 65 (1859)].

A typo piffert: panicula ± rigida, spiciforme contracta, oligospiculata, ramis inferioribus brevis brevissimisve, apice paniculae saepe confertiore, clavaeforme. Spiculis 7—8 mm. longis. Glumella subacuta vel obtusa, apice interdum erosula.

Transilvania, distr. Hunedoara. Mtibus Rătezat. In declivibus occidentalibus montis Vrf. Custura supra vallem Lăpuşnicul mare frequens. Alt. cca 2000—2200 m. s. m., solo schistaceo-humoso. — 31 Iul. 1929

leg E. I. Nyárády.

Adn. *G. Beck.* reticuit huius nominis plantam in Fl. N. Ö. p. 82 (1890). Secundum communicationem cl. *Dr. K. Keissler* planta Neilreichiana non invenitur in herbario ejus.

E. I. Nyárády.

927. Poa cenisia *All.*

ssp **contracta** *Nyár.*

f. **mollifolia** *Nyár.* f. nova.

in Bulet. Grăd. Muz. Bot. Cluj. vol. XI (1931) p. 8.

Turionibus sterilibus abundantissimis, foliis longis, flaccido-mollibus, viridibus praeditis. Glumellis latiusculis, apice obtusiusculis.

Ad confines Transsilvaniae et Munteniae. Mtibus Bucegi. In cacumine mtis Omu, alt. cca 2508 m. s. m., solo humoso saxi-arenacei. — 12 Aug. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

928. Poa minor *Gaud.*

Agrost. helv. I. p. 204 (1811).

Ad confines Transsilvaniae et Munteniae in Mtibus Bucegi. In declivi-

bus glareosis humosisve cacuminis montis Omu et valle Mălăieşti, alt. cca 1800—2300 m. s. m., sol. calc. et griseo. — 11 Aug. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

Adn. Gluma superior trinervia, inferior plerumque uninervia, raro bi- et rarissime subtrinervia.

E. I. Nyárády.

929. Heleocharis palustris *(L.) R. Br.*

Prodr Fl N. Holl. I. p. 80 (1810).
Scripus palustris *L.* Sp ed. I. p. 47 (1753).

Transsilvania, distr. Odorhei. Ad ripam fluvii Târnava mică, prope pagum Praid. Alt. cca 470 m. s m. — 8 Iun. 1924.

leg. E. I. Nyárády.

930. Heleocharis pygmaea *Torr.*

Ann. Lyc. N.-York III. p. 313 (1836).
Scirpus parvulus *R.* et *Sch.* Syst. II. p. 124 (1817).

Dobrogea, distr. Tulcea. In arenosis inundatis et humidis ad ostium Danubii prope pagum Sulina. Alt. cca 0—1 m. s. m. — 14 Iul. 1923.

Adn. Planta nova Florae Romaniae.

leg. E. I. Nyárády.

931. Elyna myosuroides *(Vill.) Fritsch.*

apud *Janchen* in Mitteil. d. naturw. Ver. Univ. Wien V. (1907) p. 110.
Carex myosuroides *Vill.* Pl. Dauph. II. p. 194 (1787).

Muntenia, distr. Prahova. Mtibus Bucegi. In alpinis graminosis montis Colţu Obârşii, versus cacumen Doamnele spectantibus. Alt. cca 1900—2000 m. s. m., solo calc.-hum. — 11 Aug. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

932. Kobresia bipartita *(Bell.) Dalla Torre*

Anleit. z. wissensch. Beobacht. II. p. 330 (1882).
Carex bipartita *Bell* in *All.* Fl. Pedem. II. 265 (1785).

Muntenia, distr. Prahova, Mtibus Bucegi. In graminosis et saxosis humidis mte Colţu Obârşii, versus cacumen Doamnele spectantibus. Alt. cca 1900—2000 m. s. m. — 11 Aug. 1929.

leg. C. Gürtler et E. I. Nyárády.

933. Luzula campestris *(L.) Lam.* et *DC.*

ssp. **multiflora** *(Erh.) Lej.*

Fl. env. Spa. I. p. 169 (1881). pro sp.

Iuncus multiflorus *Erh.* Calam. Nr. 127 (1791).

Transsilvania, distr. Hunedoara. In pascuis alpinis montis Borescu adversus montes Retezat. Alt. cca 2100 m. s.. m., solo schist.-hum. — 12 Iul. 1924.

leg. E. I. Nyárády,
E. Pop et C. Gürtler.

934. Luzula spicata (*L.*) *Lam.* et *DC.*

Fl. Franç. III. p. 161 (1805).
Iuncus spicatus *L.* Sp. pl. ed. I. p. 330 (1753).

Transsilvania, distr. Năsăud. In jugo montis Ineu, alpium Rodnensium. Alt. cca 1800–2000 m. s. m., solo schist. — 21 Aug. 1923.

leg. Al Borza, E. I. Nyárády
et C. Gürtler.

935. Luzula pilosa (*L.*) *Willd.*

Enum. pl. hort. Berol. p. 393 (1809).
Iuncus pilosus var. α *L.* in Sp. pl. ed. I. p. 329 (1753).

Transsilvania, distr. Cluj. In arboretis ad Hajongart, supra oppid. Cluj. Alt. cca 410 m. s. m., solo hum. — 5 Apr. 1921.

leg. Gh. Bujorean.

936. Luzula nemorosa *Poll. E. Mey.*

Linnaea XXII. (1849) p. 384.
Iuncus nemorosus *Poll.* in Hist. pl. Palat. I. p. 352 (1776).

ssp. **cuprina** *Roch.*

in *Schult.* Österr. Fl. 2. Anfl. I. p. 572 (1814). pr. sp. et *Roch.* Pl. Ban. p. 3. 27 (1828).

Transsilvania, distr. Hunedoara. In declivibus graminosis montis Borescu, adversus montes Retezat. Alt. cca 2000 m. s. m., solo chistaceo. — 12 Iul. 1924.

leg. E. I. Nyárády et E. Pop.

937 a. Luzula campestris (*L.*) *Lam.* et *DC.*

Fl. Franc. III. p. 161 (1805).
Iuncus campestris α. *L.* Sp pl. ed. I. p. 329 (1753).

Transsilvania, distr. Turda. In locis graminosis fruticosisque ad pagum Ciurila. Alt. cca 640 m. s. m. — 25 Apr. 1923.

leg. E. I. Nyárády et Pop.

937 b. Luzula campestris (*L.*) *Lam.* et *DC.*

Muntenia, distr. Muscel. In pratis montanis ad „Flămănda" prope oppidum Câmpulung. Alt. cca 600—650 m. s. m., solo calc. — 23 Apr. 1924.

leg. et det. Tr. Săvulescu.

938. Tofieldia calyculata (*L.*) *Whbg.*

Veg. Helv. p. 68 (1813).

Anthericum calyculatum *L.* Sp. pl ed I. p. 311 (1753).

Transsilvania, distr. Turda. In locis turfosis „Valea Morii" prope pagum Feleac, in ditione oppidi Cluj. Alt. cca 660 m. s. m. — 28 Iul. 1923.

leg. E. I. Nyárády et C. Gürtler.

939. Tulipa australis *Link*

in *Schrad* Journ. II. p. 717 (1799).

Oltenia, distr. Romanaţi. In dumosis pagi Romula et „Potopin" prope oppidum Caracal. Alt. cca 50 m. s. m. — Mai 1928.

leg. M. Dimonie.

940. Asparagus pseudoscaber *Grec.*

Consp. Fl. Rom. p. 556 (1898).

Oltenia, distr. Dolj. In dumetis „Chimurgia" ad fl. Danubium, prope pagum Piscu. Alt. cca 30 m. s. m. — 5. Iun. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

941. Asparagus maritimus *Mill.*

Gard. Dict. ed. 8 No. 2 (1768).

Dobrogea, distr. Constanţa. In herbosis et dumetosis „Păcuiul cu Soare" ad pagum Dervent, alt. cca 20 m. s. m. — 24 Sept. 1922.

leg. et det. G. P. Grinţescu.

942. Asparagus officinalis *L.*

Fl. Suec. ed. 2. p. 108 (1755).

var. **strictus** *Dethard*

Consp. pl. Meg. p. 30 (1828).

Muntenia, distr. Ialomiţa. In agris prope staticnem viae ferreae Armăşeşti, alt. cca 85 m. s. m. — 7 Mai. 1923.

leg et det. G. P. Grinţescu.

943. Asparagus tenuifolius *Lam.*

Encycl. I. p. 204 (1783).

Oltenia, distr. Dolj. In silvis Bucovăț, inter pagos Leamna de jos et Bucovăți. Alt. cca 100—170 m s. m. — 31 Maj. 1929.

leg E. I. Nyárády.

944 a. Gymnadenia conopea *(L.) R. Br.*

in *Ait.* Hort. Kew. ed. 2. Vol. V. p. 191 (1813).

Orchis conopsea *L.* Sp. pl. ed. I. p 942 (1753).

Transsillvania, distr. Turda. In „Muntele Berchișului" supra pagum Borzești, alt. cca 700 m. s. m. — 17 Iun. 1923.

leg. Al. Borza.

944 b. Gymnadenia conopea *(L.) R. Br.*

Transsilvania, distr. Năsăud. In rupibus „Piatra scrisă" supra pagum Cușma, alt. cca 800—900 m. s. m. — 28 Iun. 1924.

leg. Al. Borza.

945. Gymnadenia albida *(L.) Rich.*

Ann. Mus. Paris IV. p. 57 (1818).

Satyrium albidum *L.* Sp. pl. ed. I. p. 944 (1753).

Transsilvania, distr. Hunedoara Mtibus Rătezat. In declivibus graminosis montis Bucura, supra lacum Gemenea. Alt. cca 2100 m. s. m., solo schis.-hum.

leg. Gh. Bujorean.
et E. I. Nyárády.

946. Alnus viridis *(Chaix) Lam.* et *DC.*

Fl. Franç. III. p. 304 (1805).

Betula viridis *Chaix* in *Vill.* Hist. pl. Dauph. I. p. 374 (1786).

Transsilvania, distr. Făgăraș. In alpibus Făgărașensibus valle Bâlea alneta viridis formans, alt. cca 1800 m. s. m. — 15 Iul. 1928.

leg. E. Pop.

947 a Fagus silvatica *L.*

Sp. pl. ed. I. p. 998 (1753).

Transsilvania, distr. Cluj In silva „Făget" supra oppid. Cluj, alt. cca 500 m. s. m. — 15 Maj 1928.

leg Gh. Bujorean.

947 b. Fagus silvatica *L.*

Muntenia, distr. Prahova. In fagetis supra oppid. Sinaia. Alt. cca 800 m. s. m. — 8 Iul. 1928.

leg. Gh. Filip.

948. Loranthus europaeus *Jacq.*

En. p. 55 (1762).

Oltenia, distr. Vâlcea. In ramis Querci sessilis prope pagum Govora. — 10 Aug. 1922.

leg. G. P. Grinţescu.

949. Viscum album *L.*

Sp. pl. ed. I. p. 1023 (1753).

Bucovina, distr. Cernăuţi. In horto publico, ad Populum nigram. Alt. cca. 298 m. s. m. — Ian. 1926.

leg. M. Guşuleac.

950. Polycnemum arvense *L.*

Sp. pl. ed. 1 p. 35 (1753).

Dobrogea, distr. Tulcea. In monte Suluc prope pagum Măcin, alt. cca 200 m. s m., solo granitico. — 19 Iul. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

951. Bassia hirsuta (*L.*) *Asch.*

in *Schweinf.* Beitr. Fl. Aethiop. p. 187 (1867)

Chenopodium hirsutum *L.* Sp. pl. ed. 1 p. 221 (1753)

Dobrogea, distr. Constanţa. In arenosis Ponti Euxini (Marea Neagră prope pagum Agigea. Alt. cca 3—5 m. s. m. — 26 Sept. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

952. Herniaria glabra *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 218 (1753).

Transsilvania, distr. Cluj. In arenosis ad ripam fluvii Someş, prope oppid. Cluj. Alt. cca 330 m. s. m. — 3 Iul. 1925.

leg. et det. I. Prodan.

953. Herniaria incana *Lam.*

Encycl. III. p. 124 (1789).

var. **Besseri** (*Fisch.*) *Gürcke*

in *Richt-Gürk.* Pl. Eur. II. p. 186 (1899).

Herniaria Besseri *Fisch.* in *Horn.* Hord. Hafn. Suppl. p. 167 (1819).

Dobrogea, distr. Tulcea. In petrosis aridis mtis Pricopan ad opp. Măcin, solo granitico. Alt. cca 150 m. s. m. — 13 Iun. 1922.

leg. Al. Borza.

954. Moehringia Grisebachii *Janka*

Ö. B. Z. XXIII. (1873) p. 194.

Dobrogea, distr. Tulcea. In saxosis montis Vrajiu et Suluc prope pagum Măcin. Alt. cca 200 m. s. m., solo granitico. Loco classico. — 19 Aug. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

955. Arenaria biflora *L.*

Mant. p. 71 (1767).

Transsilvania, distr. Făgăraș. In glareosis alpinis montis Negoi, solo granitico. Alt. cca 1600—1800 m. s. m. — 5 Aug. 1921.

leg. K. Ungar.

956 Holosteum umbellatum *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 88 (1753).

var. **typicum** *Beck*

Fl. N. Ö. p. 363 (1890).

Transsilvania, distr. Târnava mică. In agris Cîrea oppidum Blaj, alt. cca 300 m. s. m. — Apr. 1924.

Adn. Cf. etiam Fl. Rom. exs. Nr. 396.

leg. I. Pop.

957. Cardamine resedifolia *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 656 (1753).

ssp. **gelida** (*Schott.*) *Jáv.*

Fl. Hung. p. 422 (1925).

Cardmine gelida *Schott* Ö. B. Z. V. (1855) p. 145.

Transsilvania, distr. Hunedoara. Mtibus Rătezat. In declivibus glareosis arenosisve montis Custura, supra vallem Lăpusnicul mare. Alt. cca 1900—2000 m. s. m., solo granitico. — 30 Iul. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

958. Cardamine graeca *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 655 (1753).

Banatus, distr. Caraş Severin. In locis umbrosis vallis Cazane ad Danubium, prope oppid. Orşova. Alt. cca 50 m. s. m., solo calc.-hum. 18 Maj 1929

leg. Al. Borza et Gh. Bujorean.

959. Cardamine graeca *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 655 (1753).

ssp. **eriocarpa** (*DC.*) *Fritsch*

Verh. zool.-bot. Ges. Wien XLIV (1895) p. 325.
Pteroneurum graecum *DC.* var eriocarpum *DC.* in Syst. II. p. 270 (1821).

Banatus, distr. Caraş Severin. In locis umbrosis vallis Cazane ad Danubium, prope oppidum Orşova. Alt. cca 500 m. s. m., solo calc.-hum. — 18 Maj. 1919.

leg. Al. Borza et Gh. Bujorean.

960, Schievereckia podolica (*Bess.*) *Andrz.*

in *DC.* Syst. II. p. 300 (1821).
Alyssum podolicum *Bess.* Cat. Hort. Crem. p. 8 (1816).

Moldova, distr. Botoşani. In locis petrosis „La Stânca" prope pagum Târgul Ştefăneşti. Alt. cca 140 m. s. m., solo calc. — 4 et 24 Apr. 1926.

leg. C. Petrescu.

961. Draba muralis *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 642 (1753).

Dobrogea, distr. Tulcea. In herbidis aridis prope Monasterium Cocoş. Alt cca 50 m. s. m. — 10 Apr. 1923.

leg. Al. Borza.

962 a. Draba verna *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 642 (1753).

ssp. **majuscula** (*Jord.*) *Hay.* et *Wibiral*

in Fl. Steierm I. p. 521 (1909).
Erophila maiuscula *Jord.* Pug. pl. nov. p. 9 (1852).

Transsilvania, distr. Cojocna. In graminosis ad ripam fluvii Someş, prope oppid. Cluj. Alt. cca 350 m. s. m. — 28 Mart. 1923.

leg. Gh. Bujorean.

962 b. Draba verna *L.*

ssp. **majuscula** (*Jord.*) *Hay.* et *Wibiral.*

Transsilvania, distr. Cluj. In pratis humidis prope pagum Suat, alt. cca 340 m. s. m. — 29 Apr. 1929.

leg. Al. Borza.

963. Rapistrum perenne *(L.) All.*

Fl. Pedem. I. p. 258 (1785).
Myagrum perenne *L.* Sp. pl. ed. 1. p. 640 (1753).

Transsilvania, distr. Cluj. In agris prope pagum Căianu. alt. cca 330 m. s. m. — 31 Iun. 1929.

leg Gh. Bujorean.

964 a. Spiraea ulmifolia *Scop.*

Fl. Carn. I. p. 349. t. 22 (1772).

Transsilvania, distr. Turda. In declivibus saxosis silvosisve vallis „Valea Poşăgii" supra pagum Poşaga, solo marmoreo, alt. cca 800 m. s. m. — 7 Maj. 1920.

leg. Al. Borza.

964 b. Spiraea ulmifolia *Scop.*

Transsilvania, distr. Mureş. In nemorosis penes viam ferream, inter pagos Topliţa et Galaşi. Alt. cca 770 m. s. m. — 2 Iul. 1924.

leg. E. I. Nyárády.

965. Comarum palustre *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 502 (1753).

Bucovina, distr. Câmpulung Ad margines sphagnetorum „Poiana Stampii", sub ponte viae ferreae. Alt. cca 910 m. s. m. — 26 Iul. 1928.

leg. E. Pop.

966 Sieversia montanum (*L.*) *R. Br.*

in Parry's 1. Voy. App. p. 276 (1823).
Geum montanum *L.* Sp. pl. ed. 1. p. 501 (1753).

Muntenia, distr. Argeş In pascuis subalpinis montis Negoi. Alt. cca 1500 m. s. m. — 17 Aug. 1924.

leg. Al. Borza.

967. Sieversia reptans *(L.) R. Br.*

in *Parry's* 1. Voy. App. p. 276 (1823).
Geum reptans *L.* Sp. pl. ed. 1. p. 501 (1753).

Transilvania, distr. Braşov. Mtibus Bucegi. In rupestribus alpinis vallis Mălăieşti. Alt. cca 2100—2200 m. s. m., solo calc. — 12 Aug. 1929.

leg. C. Gürtler et E. I. Nyárády.

968. Trifolium Michelianum *Savi.*

Obs. Trifol. p. 93 (1810).

Oltenia, distr. Dolj. In pratis subhumidis fluvii Jiu, prope pagum Tâmbureşti alt cca 40 m. s. m. — 2 Iun. 1929. Planta nova Florae Romaniae.

leg. E. I. Nyárády.

969. Linum Borzeanum *Nyár.* sp. nova

in Bulet. Grăd. Muz. bot. Cluj. vol. XI. (1931) p. 17.

Floribus flavis. Foliis utrinque etiam caulibus dense sed brevissime hirtis. Ab L. Pallasiano typico (vidi e Tauria, leg. *A. Callier* a. 1896) differt praecipue: indumento breviore, statura altiori, foliis longioribus, acutioribusve; folia rosulantia basi caulium floriferarum desunt (sed folia rosulantia sterilia similiter adsunt).

Dobrogea, distr. Constanţa. In herbidis siccis sub „Plateau", prope pagum Murfatlar. Alt. cca 30 m. s. m. — 4 Iun. 1922. Nova planta Florae Rom.

leg. Al. Borza.

970. Linum hirsutum *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 278 (1753).

f. **angustifolium** *Led.* Fl. Ross. I. p. 424 (1842).

Transsilvania, distr. Cluj. In locis herbidis prope pagum Someşeni. Alt. cca 350 m. s. m. — 2 Iun. 1921.

leg. † M. Péterfi et M. Prişcu.

971. Linum linearifolium *(Lindm.) Jáv.*

in Magy. Bot. L. IX. (1910) p. 156.
Linum flavum *L.* var. linearifolium *Lindm.* Fl. chers. I. p. 102 (1881).

var. **minoriflora** *Nyár.* var. n.

in Bulet. Grăd. Muz. bot. Cluj. v. XI (1931) p. 17. Floribus 12—15 mm. longis.

Dobrogea, distr. Caliacra. In herbidis steppaceis collis „Movilă" ad pagum Cavarna. Alt. cca 120 m. s. m., solo calc.-hum. — 17 Iun. 1925.

leg. Al. Borza et E. I. Nyárády.

972 a. Linum austriacum *L.*

Sp pl. ed. 1. p 278 (1753).

Transsilvania, distr. Cluj. In pratis circa Someşeni prope oppid. Cluj. Alt. cca 350 m. s. m. — 2 Iun. 1921.

leg. † M Péterfi et M. Prişcu.

972 b. Linum austriacum *L.*

Transsilvania, distr. Cluj. In herbidis montanis apricisque ad „Hodaia lui Josika" prope oppid. Cluj. Alt. cca 420 m. s m., solo arg.-hum. — 20 Iun. 1911.

Mus. Bot. Cluj.

973 a. Linum flavum *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 279 (1753).

var. **angustifolium** *Jáv.*

in Magy. Bot. L. IX (1910) p. 153.

Transsilvania, distr. Cluj. In graminosis stepposisque prope pagum Someşeni. Alt. cca 350 m. s. m. — 2 Iun. 1921.

leg. † M. Péterfi et M. Prişcu.

973 b. Linum flavum *L.*

var. **angustifolium** *Jáv.*

Transsilvania, distr. Cluj. In declivibus montis „Kanyafo" prope oppid. Cluj. Alt. cca 420 m. s. m. — 6 Iun 1911.

Mus. Bot. Cluj.

974. Evonymus nanus *M. B.*

Fl. taur.-cauc. III. p. 160 (1819).

Moldova. distr. Vaslui. In quercetis humidis ad pagum Bălteni. Alt. cca 100 m. s. m., solo argillaceo. — 30 Maj. 1925 et 25 Iun. 1929.

leg. Al. Borza,
C. Petrescu et Const. Papp.

975. Vitis silvestris *Gmel.*

Fl. Bad. I. p. 543 (1806.

Banatus, distr. Caraş-Severin. In dumetis vallis Cazan ad Danubium. Alt. cca 50 m. s. m. — 29 Maj. 1923.

leg. Al. Borza,
Gh. Bujorean et E. I. Nyárády.

976. Laserpitium alpinum *W. K.*

Descr. et ic. pl. rar. Hung. III. p. 281 tab 253 (1812).

Transsilvania, distr. Hunedoara. Mtibus Rătezat. In declivibus graminosis glareosisque circa lacum Tăul Negru. Alt. cca 2045—2160 m. s. m., solo granitico. — 6 Aug. 1928.

leg. E. I. Nyárády.

977. Laserpitium archangelica *Wulf.*

in *Jacq.* Collect. I. p. 214 (1786).

Oltenia, distr. Mehedinți. In locis graminosis et silvis cacuminis Piatra Cloșanilor. Alt. cca 1300 m. s. m., solo calc. — 22 Iul. 1928.

leg. E. I. Nyárády.

978. Laserpitium latifolium *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 248 (1753).

f. **asperum** *(Cr.) Neilr.* Fl. N. Ö. p. 637 (1859).

Laserpitium asperum *Cr.* Stirp. Austr. ed. 1. fasc. III. p. 179 (1767).

Transsilvania, distr. Bistrița-Năsăud. In declivibus graminosis montis Crăciunel supra balneas Valea Vinului in alpibus Rodnensibus. Alt. cca 1200—1300 m. s. m., solo hum. — Iul. 1923.

leg. E. I. Nyárády.

979. Ligusticum simplex *(L.) All.*

Fl. Pedem. II. p. 15 (1785).

Laserpitium simplex *L.* Mant. I. p. 56 (1767).

Muntenia, distr. Prahova. In mtibus Bucegi, jugo montis Omu. Alt. cca 2300—2500 m. s. m., solo calc.-hum. — 11 Aug. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

980 Ligusticum mutellina *(L.) Cr.*

Stirp. Austr. ed. 1. fasc. III. p. 81 (1767).

Phellandrium mutellinum *L.* Sp. pl. ed. 1. p. 255 (1753).

Transsilvania, distr. Hunedoara. Mtibus Rătezat. In pratis alpinis ad Șesele. Alt. cca 2100 m. s. m., solo granitico. — 8 Aug. 1928.

leg. E. I. Nyárády.

981. Cicuta virosa *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 255 (1753).

Transsilvania, distr. Mureș. In pratis inundatis, vallis fluv. Mureș, prope pagum Toplița. Alt. cca 660 m. s. m. — 2 Iul. 1924.

leg. E. I. Nyárády.

982. Ferula Sadleriana *Ledeb.*

in Fl. Ross. II. p. 300 (1844—46) in notatione.

Transsilvania, distr. Turda. In declivibus silvaticis saxosisve fissurae „Cheia Turzii" prope oppidum Turda. Alt. cca 500 m. s. m., solo calc. — 11 Iul. 1925.

Legi iussit
A l. B o r z a

983. Conioselinum tataricum *Fisch.*

in *Hoffm.* Pl. Umb. gen. ed. 2. p. 185 et 204 (1916.)

Transsilvania, distr. Făgăraş. In rupestribus calcareis vallis Prăpastia, montium Piatra Crăiului, ad pagum Zărneşti. Alt. cca 700 m. s. m. — 10 Aug. 1921.

leg. † M. P é t e r f i et C. G ü r t l e r.

984. Laser trilobum (*Jacq.*) *Borkh.*

in Der Botaniker Heft. XIII—XIV. p. 246 (1795).
L a s e r p i t i u m t r i l o b u m *Jacq.* En. Stirp. Vind. p. 48 (1762).

Banatus, distr. Caraş-Severin. In declivibus montis Domugled, prope balneas Herculis — „Băile Herculane". Alt. cca 350 m. s. m., solo calc. — 20 Maj. 1922.

leg. G h. B u j o r e a n.

985. Primula veris *Huds.*

Fl. Angl. ed. I. p. 70 (1762).

Moldova, distr. Fălciu. In herbidis penes viam ferream prope pagum Dobrina. Alt. cca 300 m. s. m. — 30 Apr. 1923.

leg. G. P et E r n. G r i n ţ e s c u.

986 a. Primula veris (*L.*) *Huds.*

Fl. Angl ed I. p. 70 (1762).
P r. v e r i s α o f f i c i n a l i s *L.* Sp. pl. ed. 1. p. 142 (1753).

subsp. **canescens** (*Op.*) *Beck.*

Fl. N. Ö. p. 915 (1893).
P r. c a n e s c e n s *Op.* in Bercht Fl. Böhm. II. p. 204 (1838).

Transsilvania, distr. Cluj. In herbidis montis Dealul Gârbăului prope oppid. Cluj. Alt cca 390 m. s m. — 16 Apr. 1921.

leg. † M. P é t e r f i et Gh. B u j o r e a n.

986 b. Primula veris *Huds.*

ssp. **canescens** *(Op.) Beck.*

Moldova, distr. Neamţu. In monte Cozla prope oppid. Piatra. Alt. cca 400 m. s. m. — 2 Maj. 1922.

leg. G. P. Grinţescu.

987. Primula columnae *Ten.*

Fl. Nap. I. p. 54 (1811).

Transsilvania, distr. Turda. In graminosis „Şesul Craiului" in mtibus Scăriţa supra pagos Belioara et Runc. Alt. cca 1200 m. s. m.. solo calc. — 6 Iun. 1920.

leg. Al. Borza.

988. Primula minima *L*

Sp. pl. ed. 1. p. 143 (1753).

Muntenia, distr. Prahova. Mtibus Bucegi. In cacumine montis Omu. Alt. cca 2400 m. s. m., solo conglomerat. — 18 Iul. 1925.

leg. Al. Borza.

989. Lysimachia nummularia *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 148 (1853).

Transsilvania. distr. Cluj. In graminosis „Hajongart" supra oppid. Cluj. Alt. cca 400 m. s.. m. — 5 Iul. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

990 a. Lysimachia thyrsiflora *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 147 (1753).

Transsilvania, distr. Ciuc. In pratis humidis, ad ripas inter pagos Tuşnad-sat et Tuşnadul-nou. Alt. cca 640 m. s. m. — 16 Iun. 1929.

E. I. Nyárády.

990 b. Lysimachia thyrsiflora *L.*

Transsilvania, distr. Ciuc. In sphagnetis lacus Sf. Ana, supra balneas Tuşnad-băi. Alt. cca 1050 m. s. m. — 17 Iun. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

991. Nonnea lutea *Reichb.*

Fl. germ. excurs. I. p. 338 (1830) excl. loc. nat Dalmat.
Nonnea lutea *DC.* Prodr. reg. veget. X. p. 28 (1846). *DC.* Fl. Fr. III.

p. 626 (1805) nec Vl. p. 420 (1815) pro minima parte, quoad syn. *Lamarck* Lycopsis lutea *Desrousseau* ap. *Lamarck*, Encyclop. III. p. 657 (1789) *Lehman*, Plantae e familia Asperifol. II. p. 267 (1818). Anchusa lutea *M. B.* Fl. taur. cauc. I. p. 126 (1808), III. p. 124 (1819) excl. synon. *Linn. Curt.* et forte *Buxbaum* et *Tournefort.* Anchusa orientalis *Pallas*, Iter III. p. 694 (1776) non *L.* Nonnea setosa *R.* et *Sch.* Syst. IV. p. 754 (1819). Lycopsis setosa *Lehman*, l. c. p. 269.

Bucovina, distr. Cernăuți. In horto botanico Carnautiensi ubique subspontanea, frequentissima et iam ab anno 1912 observata. Alt. cca 239 m. s. m. — 13 Maj. 1929.

leg. M. Guşuleac.

992. Asperula glauca *(L.) Bess.*

Enum. pl. Volh. p. 7 (1822).
Galium glaucum *L.* Sp. pl. ed. 1. p. 107 (1753).

f. **hirsuta** *Wallr.*

Sched. crit. p. 60 (1882).

Dobrogea, distr. Constanța. Ad marginem lacus prope pagum Buceag-Gârlița. Alt. cca 50 m. s. m. — 16 Iun. 1924.

leg. G. P. Grințescu.

993. Asperula capitata *Kit.*

in *Schult.* Österr. Fl. I. p. 312 (1814).

Muntenia, distr. Prahova. In petrosis ad rivulum Ialomița penes „Schitul Ialomița". Alt. cca 1300 m. s. m., solo calc. — 18 Iul. 1925.

leg. Al. Borza.

994. Asperula odorata *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 103 (1853).

Banatus, distr. Caraș-Severin. In fagetis ad balneas Băile Herculane— Thermae Herculis. Alt. cca 120 m. s. m. — 8 Maj. 1922.

leg. Gh. Bujorean.

995 a. Asperula arvensis *L.*

Sp. pl. ed. 1. 103 (1753).

Oltenia, distr. Dolj. In agris penes fluvium Jiu, prope pagum Bucovăț. Alt. cca 150 m. s. m. — 13 Maj 1923.

leg. G. P. Grințescu.

995 b. Asperula arvensis *L.*

Transsilvania, distr. Cluj. In agris montis Ciuha, supra pagum Apahida. Alt. cca 419 m. s. m. — 24 Iun. 1923.

leg. E. I. Nyárády.

996. Asperula setulosa *Boiss.*

Diagn. pl. or. ser. II. 10. p. 61 et 62 (1848) fide *Grec.* Consp. Fl. Rom. p. 266. (1898).

Dobrogea, distr. Constanţa. In arenosis maritimis „Mamaia", ad oras Ponti Euxini (Marea Neagră), prope oppid. Constanţa. Alt. cca 1—5 m. s. m. — 1 Iul. 1923.

leg. Al. Borza.

997. Campanula romanica *Săv.*

Stud. sp. Camp. sect. Heteroph. (Inaug. dis.) p. 60 (1916) t. A. fig. 1

Dobrogea, distr. Tulcea. In saxosis montis Vrajiu supra pagum Măcin. Alt. cca 200 m. s. m., solo granitico. — 19 Iul. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

998. Xanthium italicum *Mor.*

De quib. pl. Ital. V. p. 8 (1822), fide Widder: Die Art. Gatt. Xanth. 1923.

Dobrogea, distr. Constanţa. In arenosis Ponti Euxini ad stationem viae ferr. G. M. Ionescu, prope pag. Agigea. Alt. cca 1—2 m. s. m. — 26 Sept. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

999. Stenactis annua *(L.) Nees.*

Gen. et Spec. Ast. p. 273 (1832).
Aster annuus *L.* Sp. pl. ed. 1. p. 875 (1753).

I. Transsilvania, distr. Bihor. Ad specum „Peştera Vadului" prope pagum Vad. Alt. cca 300 m. s. m. — 12 Iul. 1920.

leg. Al. Borza et E. Pop.

II. Transsilvania, distr. Someş. In pratis humidis ad ripam fluvii Lăpuş prope pagum Vima mică. Alt. cca 387 m. s. m. — 28 Iun. 1923.

E. I. Nyárády.

1000. Stenactis annua *(L.) Nees.*

f. breviradiata *Nyár.*

in Archivele Olteniei. Vol. VIII. (1929) p. 127.
„Flores marginales breves, diametro anthodii conspicue breviores".

Oltenia, distr. Mehedinți. In pratis subhumidis rivi Motru cca 12 Km versus septemtr. ad pagum Cloșani. Alt. cca 700 m. s. m. — 23 Iul. 1928.

leg. E. I. Nyárády.

SPECIES ADDENDAE AD CENTURIAS PRIORES.

62 b. Arctostaphylos uva ursi *(L.) Spreng.*

Bucovina, distr. Câmpulung. In Pinetis montis „Dealu Glodului" ad pagum Fundul Moldovei, non procul a vico Breaza. Alt. cca 1276 m. s. m., solo serpentinico. — Aug. 1928.

leg. M. Guşuleac et E. Ţopa.

143 b. Polycnemum majus *A. Br.*

Dobrogea, distr. Constanța. In steppaceis petrosis supra pagum Murfatlar. Alt. cca 60 m. s. m. — 27 Sept. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

189 b. Asperula humifusa *Bess.*

Muntenia, distr. Brăila. In pratis salsuginosis ad marginem „Lacu sărat", prope oppid. Brăila. Alt cca 15 m. s. m. — 12 Iul. 1930.

leg. E. I. Nyárády.

338 b Hierochloe odorata *(L.) Whbg.*

Oltenia, distr. Dolj. In cultis prope Gara Spineni. Alt. cca 150 m. s. m. — 8 Apr. 1925.

leg. et det. G. P. Grinţescu.

390 b. Salix rosmarinifolia *L.*

Sp. pl. ed. 1. p. 1020 (1753).

Transsilvania, distr. Ciuc. In locis turfosis prope balneas Borsec. Alt. cca 600 m s. m. — 16 Iul. 1927.

leg. E. Pop.

481 b. Matricaria discoidea *DC.*

Transsilvania, distr. Cluj. In ruderatis ad ripam fluvii Someş prope Mănăştur ad oppid. Cluj Alt. cca 350 m. s. m. — 8 Iul. 1925.

leg. et det. I. Prodan.

565 b. Astragalus onobrychis *L.*

Transsilvania, distr. Alba. In declivibus apricis supra pagum Băgău. Alt. cca 350 m. s. m. — 4 Iul. 1928.

leg. E. Pop.

603 b. Albugo candida *(Pers.) O. Kuntze*

Transsilvania, distr. Cluj. In caulibus et fructibus Capsellae bursae pastoris ad Hajongart supra opp. Cluj. Alt. cca 400 m. s. m. — 21 Maj. 1923.

leg. Gh. Bujorean.
rev. M. Tiesenhausen.

634 b. Chorispora tenella *(Pall.) DC.*

Basarabia, distr. Ismail. Locis arenosis ad Mănăstirea Cetate prope oppidum Ismail. Alt. cca 30 m. s. m. — 22 Apr. 1927.

leg. E. Pop et Gh. Bujorean.

725 b. Crypsis aculeata *(L.) Ait.*

Dobrogea, distr. Constanţa. In arenosis ad stationem viae ferreae G. M. Ionescu, prope pagum Agigea. Alt. cca 3 m. s. m. — 26 Sept. 1929.

leg. E. I. Nyárády.

733 b. Festuca fallax *Thuill.*

Transsilvania, distr. Cluj. In pratis montanis „Rătu Popii" supra pagum Văleni. Alt. cca 770 m. m. s. — 7 Iul. 1928.

leg. E. Pop et Gh. Bujorean.

757 b. Betula nana *L.*

Transsilvania, distr. Ciuc. Mtibus Harghita. In turfosis „Lucs“ supra pagum Sânerăieni. Alt. cca 1079 m. s. m. — 18 Iun. 1929.

Statio extrema meridionalis hujus speciei.

leg. E. I. Nyárády.

761 b. Fraxinus ornus *L.*

Transsilvania. distr. Alba. Valea Popii prope oppid. Alba Iulia. Alt. cca 400 m. s. m. — 5 Maj. 1928.

leg. Al. Borza,
Gh. Bujorean et E. Pop.

823 b. Pedicularis sceptrum Carolinum *L.*

Bucovina, distr. Cernăuți. Zelenău, in pratis humidis „Clocucica“ dictis, in parte dextera viae ferreae Cernăuți — Ghica Vodă non procul a statione Ghica Vodă. Alt. cca 190 m. s. m — 7 Iul. 1929.

leg. et det. Emilian Țopa.

Congresul internaţional botanic dela Cambridge

(16—23 Aug. 1930)

de EMIL POP (Cluj).

Intr'una din şedinţele administrative ale Congresului botanic din August 1926, ţinut în Ithaca, statul New-York, s'a primit invitaţia botaniştilor engleji, fixându-se proximul congres botanic, al V-lea, pe 1930 în Anglia[1]). Englejii au ales Cambridge-ul academic drept localitate a congresului, prin ceeace s'au schimbat cu desăvârşire cadrele sufleteşti ale acestei întruniri internaţionale faţă de 1926. — După Itahca liberală, nemijlocită, modernă, Cambridge-ul încărcat de tradiţii, aristocratic, guvernat de obiceiuri şi formalităţi de-acum 6—7 veacuri, când Universitatea locală îşi asigurase celebritatea. Grija de a păstra şi a cultiva amintirea gloriei culturale englezeşti prin forme sugestive, ca şi cadrul arhitectonic în care ele se desfăşoară, au reuşit să menţină în acest oraş o atmosferă particulară, care a copleşit şi pe congresişti.

Cambridge-ul e înainte de toate oraşul colegiilor universitare, în care au fost găzduiţi majoritatea congresiştilor. Cele mai multe din colegii sunt clădiri de piatră cioplită şi sculpată, decorate cu figurile venerabililor dascăli de aităâată şi cu nelipsitele embleme, evocatoarele vitejiei sau generosităţii din bătrâni. — Confortul modern se suprapune întrucâtva anacronic peste masivitatea arhitectonică a veacurilor trecute şi nici nu e admis decât până unde acesta respectă fondul tradiţional al clădirii. — Din pereţii înegriţi de fumul veacurilor mustesc amintirile trecutului îndelungat de cultură şi măreţie naţională, iar ceice locuesc aci — studenţi engleji înainte de toate — sunt zi de zi obsedaţi de asemenea amintiri sublimate prin tradiţie, cu atât mai viu, cu cât ei îşi întocmesc viaţa cotidiană în conformitate cu duhul tradiţional al colegiului şi al universităţii. — In camerele de lucru şi de dormit plăci comemorative îţi amintesc mereu de oamenii mari, cari şi-au pregătit cariera şi caracterul la aceeaşi masă, între aceiaşi pereţi, unde trăieşti şi tu.

In refectoriile spaţioase cu vitralii de catedrală, cu tavanul înalt, îmbuibat în arcuri de lemn şi încărcat de pajuri, pereţii sunt acoperiţi de por-

---

[1]) Vezi: Borza Al. O călătorie de studii botanice prin America de Nord. — Buletinul Societăţii de Ştiinţe din Cluj, III, 1926—1927, p. 109—147.

tretele celebrităților Angliei, cari au făcut parte din acel colegiu în diferite timpuri.

Atmosfera Cambridge-ului — emanația firească a acestor cadre — învăluie pe locuitorii săi, și a învăluit și pe botaniști în mireazma acelor timpuri când evul mediu își risipea întunericul și peste fondul lui religios și cavaleresc se altoia un spirit nou, luminos, științific.

Pentru a adânci această atmosferă specială, organizatorii congresului au împletit chiar și în programa oficială episoade evocatoare de tradiții și îmbibate de formalitățile aristocrației engleze.

Iată câteva din acestea.

Chiar deschiderea Congresului în seara de 16 August în marea sală de examinare a Universității de către președintele general prof. A. C. Seward din Cambridge s'a făcut printr'un vechiu și pitoresc ritual academic urmărit — de Engleji mai ales — cu o evlavioasă seriositate.

După deschiderea congresului a urmat o recepție superbă într'unul din cele mai frumoase colegii — St. John's College — în ținută de rigoare.

La gustarea ce s'a dat, elevii în tradiționalul frac fără pulpană, cu guler dublu, revărsat, au cântat sub conducerea unui profesor togat cântări stranii de prin veacul al XVI-lea și al XVII-lea.

In 17 August după cină s'a dat în onoarea congresiștilor un concert de orgă profund impresionant în semiîntunericul câtorva lumânări din capela „Kings College"-ului, una din cele mai minunate capele din Anglia.

In 18 August, seara s'a ținut o conferență specială despre universitatea din Cambridge și colegiile sale.

In 20 August după masă congresiștii au asistat în sala Senatului Universitar la ceremonia originală a declarării de doctor honoris causa a 6 botaniști: J. Briquet dela Geneva, L. Diels dela Berlin, G. Halle, paleobotanistul din Stockholm, L. Jones, fitopatologul din Wisconsin, C. Schröter dela Zürich și F. Went din Utrecht. Protocolul acestei ceremonii, îmbrăcămintea rectorului, a candidaților și a sfeșnicerilor ministranți, formulele latinești ce se pronunțau — toate treziau o rezonanță istorică mișcătoare mai ales pentru neamurile unde viața academică este recentă. — Savantul și simpaticul moșneag cu barba căruntă, Schröter, îmbrăcat în toga roșie și acoperit de basca rotundă și turtită era o fantomă desăvârșită a epocii humanismului ....

In ziua a doua după deschidere, Duminecă, s'a suspendat după severul obiceiu englezesc, orice lucrare și la congres spre mirarea indignată a unor botaniști din țări, unde intelectualii nu respectă Dumineca.

Personal am toată convingerea că acest spirit tradiționalist și conservator al Englejilor — a orientat și desvoltarea botanicei la ei. Obiceiul înăscut și educat al lor de a consulta mereu trecutul, de câteori ai o inițiativă mai de seamă, — de a dori să reînvii sau să afirmi tradiția în felul tău de a trăi azi — de a privi actualul totdeauna în oglinda istoricului, care

l-a născut, a făcut, cred, ca Englejii să cultive paleobotanica mai mult decât oricare disciplină botanică. Nicăiri n'a luat un avânt mai mare această ştiinţă şi botaniştii Engleji au meritul, mai mult decât alţii, de a fi luminat evoluţia regnului vegetal prin analiza fosilelor.

Chiar Institutul şi Muzeul botanic din Cambridge e specializat în direcţia paleobotanică, în frunte cu directorul său, prof. A. C. Seward, preşedintele congresului.

Secţia paleobotanică a congresului a fost astfel foarte bogată în problemele şi în personalităţi ştiinţifice.

* * *

Am insistat atât de mult asupra cadrelor congresului, pentrucă sânt convins, că atmosfera oraşului Cambridge a predispus pe participanţi la o anumită stare sufletească, pe substratul căreia s'au desfăşurat apoi desbaterile ştiinţifice, iar specificul spiritului englez a dat congresului o turnură ştiinţifică şi socială particulară.

* * *

Pregătirea congresului a căzut în sarcina unui comitet executiv local compus din 17 membri aproape toţi din Cambridge şi London, conduşi de Seward.

Programa Congresului a fost elaborată de preşedintele Seward ajutat de 28 vicepreşedinţi, savanţi din lumea întreagă, secundaţi de 1 casier şi 2 secretari.

Pentru orientarea congresiştilor Comitetul a organizat încă în Londra un birou permanent la „Linnean Society“, unde Societatea aranjase o interesantă expoziţie a colecţiilor Linneene. In Londra s'a făcut şi o recepţie de gală din partea guvernului la Institutul Imperial.

In Cambridge s'a înfiinţat în una din clădirile Universităţii (Arts School) un birou permanent (Reception Room) pentru informaţii de orice fel şi chestiuni administrative.

Au luat parte la Congres 1200 de persoane, reprezentând 56 de ţări. Majoritatea lor au fost firește engleji. Din România am participat 2 inşi: Dl. prof. Al. Borza şi eu.[1])

Congresul avea 8 secţiuni; fiecare din acestea avea pe lista sa câteva problemele ştiinţifice mari, alese după importanţa actuală a lor, cari erau desbătute o jumătate de zi, sau chiar o zi întreagă de ceice s'au ocupat de acea problemă. Fiecare secţie avea o cameră de expoziţii, unde se puteau expune hărţi, diagrame, material de studii, preparate etc.

---

[1]) Mulţumesc cu acestă ocazie dlui prof. Borza, care mi-a făcut posibilă participarea asigurându-mi o sumă potrivită din fondul de excursiuni al Institutului de botanică sistematică Cluj, ca şi Comitetului Grădinii botanice, care mi-a votat o sumă din venitele Grădinii spre acelaş scop.

Cele 8 secţii îşi ţineau şedinţele deodată şi în clădiri diferite. In felul acesta congresiştii, cari participau la una din secţii erau siliţi să renunţe la ascultarea problemelor puse la celelalte 7 secţii.

Acest inconvenient era întrucâtva îndulcit prin organizarea de şedinţe comune între 2 secţii, când se puneau probleme de competenţa amândurora.

Imi este imposibil să fac o dare de seamă asupra desbaterilor tuturor secţiilor. Voi încerca să recapitulez pe scurt ceeace s'a petrecut la secţia „fitogeografie şi ecologie", la ale cărei şedinţe participam.

Totuşi pentru a satisface pe ceice doresc să-şi facă o părere fugară de cascada problemelor discutate, dau rezumatul programei speciale dela diferitele secţii:

Secţia I. Bacteriologie. Prezident: R. E. Buchanan, Jowa, U. S. A. 1. Criterii de întrebuinţat la diferenţiarea bacteriilor. — 2. Procesele de oxidaţiuni şi reducţiuni în raport cu creşterea bacteriilor. — 3. Diferenţiarea şi clasificarea toxinelor vegetale. (Şedinţă unită cu secţia de micologie şi patologie vegetală). — 4. Ciclul vital la bacterii. — 5. Raportul organismului nodular (*Bact. radicicola*) faţă de planta gazdă.

Secţia II. Fitogeografie şi ecologie. (Urmează un raport mai amănunţit).

Secţia III. Genetică şi citologie. Prezident: O. Rosenberg, Stockholm. — La această secţie, dar şi la cea de fiiziologie au avut o largă contribuţie botaniştii ruşi. Majoritatea lor însă nu s'a prezentat.

1. Chimerele vegetale (Şedinţă comună cu secţia de morfologie şi anatomie). — 2. Mutaţiuni. — 3. Influenţa citoplasmei. — 4. Concepţia speciei (Şedinţă comună cu secţia de taxonomie). — 5. Poliploidia. — 6. Morfologia cromosomilor. — 7. Fertilizarea selectivă şi sterilitatea polinică.

Secţia IV. Morfologie şi anatomie. Prezident: Prof. J. C. Schoute Groningen (Olanda).

1. Teorii fitonice. — 2. Chimere vegetale (vezi secţia III). — 3. Anatomia cauzală. — 4. Xeromorfia. — 5. Organizaţia florală (cu consideraţii speciale asupra carpelei). — 6. Biologia florală. — 7. Fazele nucleare şi alternarea la Alge. — 8. Structura membranei celulare. — 9 Meristemele.

Secţia V. Micologie şi patologie vegetală. Prezident. prof. L. R. Jones, Wisconsin, U. S. A.

1. Influenţa mediului asupra bolii. — 2 Semnificaţia heterotalismului şi a hibridismului la Ciuperci. — 3. Diferenţiarea şi clasificarea toxinelor vegetale (vezi secţia I). — 4. Acţiunea sulfului ca fungicid. — 5. Diverse. — 6. Diseminarea ruginelor de cereale.

Secţia VI. Fiziologie vegetală. Prezident: F. F. Blackman, Cambridge.

1. Metabolismul carbonului la plantele superioare. — 2. Permeabilitatea şi osmoza celulei vegetale. — 3. Nutriţia minerală şi creşterea plantelor superioare. — 4. Metodele de investigare a organizaţiei protoplasmei. — 5. Creşterea şi desvoltarea plantelor superioare. — 6. Metabolismul azotului la plantele superioare.

Secţia VII. Paleobotanică. Prezident: D. H Scott, Basingstoke, Anglia

1. Modificările postglaciare ale vegetației în nordvestul Europei, în raport cu restul Continentului. (Ședință comună cu secția fitogeografică). — 2. Vechimea și începutul evoluției Angiospermelor. — 3. Cea dintâi vegetație terestră cunoscută; originea florei continentale. — 4. Situația Pteridospermelor în împărăția plantelor. — 5. Valoarea de indicatoare stratigrafice a plantelor din Carbonifer și Perm. — 6. Raportul între flora dela sfârșitul paleozoicului și cea dela începutul mezozoicului.

Secția a avut una din cele mai bogate expoziții cu material demonstrativ și cu reconstituiri de plante și flore vechi.

Secția VIII. Taxonomie și nomenclatură. Prezident: Prof. L. Diels, Berlin.

1. Flora Chinei. — 2. Metode pentru promovarea taxonomiei. — 3. Distribuția geografică și relația dintre aceasta și concepția speciei (Ședință comună cu secția fitogeografică). — 4 Concepția speciei (Vezi secția III).

Subsecția nomenclaturii, foarte însemnată pentru normalizarea nomenclaturii botanice, ținea ședințe numai după masă; din această subsecție făcea parte și dl. prof. Borza. Comisia pregătitoare și raportorul general (J. Briquet) au fost designați încă de congresul din Ithaca. In ședințe s'au făcut propuneri și votări, iar în ultima ședință plenară a secției s'au făcut ratificările reglementare.

Ceeace m'a mirat a fost lipsa din programă a problemei atât de mult discutată în sistematică: înrudirea dintre plante și metodele de explorare a ei. N'a vorbit nimeni b. o. în numele serodiagnozei, mult clătinată de revizii critice.

* * *

Secția de fitogeografie și ecologie a fost una din cele mai frecventate. Își ținea ședințele în sălile institutului de geografie al Universității. Președintele secției a fost Prof. H. C. Cowles dela Universitatea din Chicago, ajutat de 8 vicepreședinți, un secretar general (prof. Tansley dela Universitatea din Oxford) și 2 secretari de ședințe.

In prima ședință la care a participat și secția paleobotanică, s'a pus chestiunea succesiunii vegetației postglaciare din nordvestul Europei în raport cu restul continentului.

Această chestiune e una din cele mai actuale deoarece ea a fost adâncită și în parte chiar rezolvată prin recentele analize polinice ale zăcămintelor turboase și ale altor sedimente minerale, mai ales lacustre.

In 1916 geologul suedez Lennart von Post stabilește raportul procentual între polenul diferiților copaci găsit într'un anumit strat turbos și trage cel dintâi concluzii cantitative din asemenea analize, arătând și ce compoziție procentuală avea pădurea în tot timpul cât s'a format zăcământul turbos. El a construit întâia diagramă polinică și a întemeiat metoda analizei de polen, prin care s'a urmărit evoluția pădurilor Europei dela glaciațiune încoace.

De 15 ani, de când von Post a construit prima diagramă polinică,

metoda a fost pusă tot mai intensiv în aplicare. Ca să ilustrez progresul acestui mijloc de explorare, amintesc că din 1916 până în 1927 s'au publicat 156 de studii de analize polinice, iar în anii 1927—1929 — d o u ă s u t e ş a p t e z e c i ş i ş a s e[1]).

Graţie acestei metode istoria pădurilor Europei postglaciare a ajuns să fie îndeajuns de cunoscută devenind o problemă matură pentru a preocupa o zi întreagă un sfert dintre participanţii unui congres botanic internaţional. Seria comunicărilor a început-o tocmai L e n n a r t v o n P o s t, părintele metodei. Dupăcum se şi cuvenia von Post a făcut o sinteză a problemei, strecurând concluziile principale şi înfăţişând noile perspective ale metodei.

Iată ideile principale desvoltate de v. Post: 1. Se poate observa o „r e c u r e n ţ ă“ sau „revertenţă“ a fazelor particulare de vegetaţie. Adecă anumite specii foarte desvoltate imediat după glaciaţiune şi dispărute sau împuţinate apoi, revin din nou în timpurile noastre. În special pinul. 2. Se constată un „p a r a l e l i s m r e g i o n a l“ în istoria vegetaţiei postglaciare din diferite părţi ale Europei. Pe liniile trase din Franţa în Finlanda şi din Irlanda în Siberia se pot observa etape analoage ale vegetaţiei desfăşurate în acelaş ritm şi având aceeaşi expresie climatică. Baza succesiunii vegetaţiei postarctice este prin urmare clima.

Etapele principale în evoluţia pădurii sunt: 1. Apariţia elementelor mai termofile. 2. Culminarea elementelor termofile. 3. Dispariţia acestor elemente şi respariţia sau accentuarea elementelor din primul stadiu. Pentru caracterizarea climei, în locul perioadelor lui B l y t t-S e r n a n d e r, recomandă întrebuinţarea următorilor termini: c l i m a p i n u l u i, c l i m a s t e j a r u l u i, c l i m a f a g u l u i, ca fiind mai simpli şi mai potriviţi.

Rostul analizei polinice de aci încolo este să stabilească prin lucrări intensive paralela precisă între fazele succesive ale vegetaţiei postarctice şi etapele arheologice.

După Post au vorbit profesorul K. R u d o l p h din Praga şi asistentul P. K e l l e r din Zürich despre acelaş subiect: E v o l u ţ i a p o s t g l a c i a r ă a p ă d u r i l o r d i n E u r o p a c e n t r a l ă. R u d o l p h stabileşte mai mult deosebirile dintre răsăritul mai continental şi apusul mai atlantic al Europei în ce priveşte perândarea elementelor forestiere. K e l l e r dimpotrivă urmăreşte asemănările şi deosebirile mai mult pe linia nord-sud, mai ales că acest autor a avut ocazia să facă cercetări în Italia de nord şi în Pirenei, pe unde fagul e înlocuit în istoria pădurii prin castan. În cercetările sale sistematice din Elveţia a putut dată foarte bine epizoadele forestiere prin faptele preistorice.

---

[1]) G. E r d t m a n: Literature on pollen-statistics published before 1927. — Geologiska Förenings i Stockholm Förhandlingar, XLIX, 1927, p. 196—211.

G. E r d t m a n: Literature on pollen-statistics published during the years 1927—1929. — Tot acolo, LI[1], 1930, p. 191—213.

A urmat comunicarea mea despre evoluţia pădurii dela noi în comparaţie cu a Europei centrale şi nordice. Intre altele am arătat că pe vremea când calota glaciară se topia şi terenul virgin era ocupat de primii copaci, în Carpaţii noştri se petrecea o transformare liniştită, insensibilă a pădurii, care există şi în glaciaţiune, deoarece terenul nostru nu era acoperit de ghiaţă. Am schiţat apoi prin o diagramă sintetică defilarea pădurilor la noi în epoca postglaciară insistând asupra amănuntelor, cari ne fac să bănuim sau chiar să precizăm refugiile glaciare ale arborilor, o problemă, care în Europa centrală şi nordică nu se poate studia, deoarece acolo vegetaţia a fost exclusă până după topirea cojocului de ghiaţă.

Profesorul W. Szafer din Krakov a vorbit despre succesiunea vegetaţiei polone după glaciaţiune. Şi Dsa atrage atenţia asupra deosebirei dintre locurile ocupate şi neocupate de calota glaciară şi pune mai insistent problema refugiilor glaciare, de unde, ca din mici pepiniere s'a alimentat apoi vegetaţia terenelor eliberate de ghiaţă. — T. W. Woodhead a ţinut o foarte interesantă conferinţă despre istoria vegetaţiei din Peninii sudici.

In afară de această zi oficială închinată problemei de care am avut cinstea să mă ocup şi eu, în ziua de 20 August, von Post ne-a convocat pe cei 7 analişti la o consfătuire intimă pentru a pune la cale o colaborare omogenă, orientată după norme comune. Cu aceeaşti ocazie am arătat cât de puţin se poate încopcia deocamdată în România istoria pădurii cu datele preistorice din motivul că la noi arheologia este puţin studiată. Von Post mi-a atras însă atenţia că sincronizări precise se pot face şi analizând aluviunile fluviatile, aşa de obişnuite în România, o metodă nouă, creată tot în Suedia.

Ziua de 19 Aug. a fost destinată pentru „Clasificaţia şi nomenclatura vegetaţiei". — Profesorul J. Pavillard dela Montpellier, însuşi specialist în materie, şi care a galvanizat pe congresişti cu verva lui — s'a arătat îngrozit că trebuie să prezideze chiar el şedinţa în care s'a pus „primejdioasa problemă" a nomenclaturii fitogeografice.

E vorba înainte de toate de terminologia întrebuinţată în fitosociologie, o ştiinţă nouă şi avid îmbrăţişată în zilele noastre. Dar tocmai această tinereţe însoţită de o neobişnuită precocitate a fitosociologiei este cauza, că principiile ei încă nu sunt cristalizate şi cercetătorii ei vrând să numească unităţile sociologice, au creiat — fiecare după vederile proprii — o puzderie de termini, cari nu se acopăr sau chiar se contrazic.

In asemenea împrejurări este o necesitate ştiinţifică arzătoare să se precizeze printr'un acord concepţiile fundamentale şi terminologia acestei ştiinţe. O astfel de încercare s'a făcut şi la cogresul din Ithaca, fără să se isbutească. S'a pus toată nădejdea în Cambridge.

Cei doi conferenţiari ai zilei au fost G. E. Du Rietz, din Upsala şi H. A. Gleason din New-York. — Du Rietz este absorbit mai bine de zece ani de această problemă şi e considerat drept unul din doctrinarii cei

mai convinşi; e în acelaş timp foarte contestat de alte şcoli. Clasificarea şi nomenclatura vegetaţiei preconizate până'acum de el sunt într'adevăr foarte amănunţite şi complicate. In ultimul timp a făcut o călătorie de 2 ani în jurul lumii, ceeace l-a făcut să-şi revizuiască multe din vederile sale anterioare.[1]) Chiar conferinţa de la congres o prezintă ca o încercare de compromis între diferitele şcoli, cari uneori întrebuinţează aceiaşi termini pentru noţiuni diferite (d. e asociaţia). El pune toţi aceşti termini într'un tablou sinoptic vrând să arate cari sunt sinonimi. Terminii ce-i propune sunt foarte amănunţiţi şi pentru intuiţia mai clară a lor îi aseamănă cu unităţile sistematice. Specia, unitatea fundamentală sistematică este echivalentă în sociologie cu sociaţia (= „facies"-ul lui Cajander; ceva mai mult decât „Bestand"), „asociaţia" corespunzând genului.

Ar cere timp prea mult să intrăm în amănunte.

Gleason, al 2-lea conferenţiar prezintă problema mult mai simplu şi foarte limpede. Vegetaţia lumii se împarte în provincii, compuse din specii cari au o istorie similară şi cari din punct de vedere social sunt grupate în asociaţii în urma unei selecţiuni exercitate de mediu. Fiecare asociaţie e compusă din a. z. „Bestand"-uri deosebite.

Discuţia a deschis-o unul din cei mai indicaţi, Braun-Blanquet de la Montpellier. Nu admite propunerile lui Du Rietz, fiind de părerea că sunt inutili atâţia termini. Câteva principii ale lui Du Rietz. nu sunt practic probate. Dificultatea principală a uniformizării terminilor în sensul lui Du Rietz zace în faptul că acesta are concepţii diferite faţă de ale celorlalţi nomenclatorişti, ai căror termini încearcă acum să-i echivaleze în mod forţat.

Din discuţie se poate zări tot mai precis prăpastia ce separă pe doctrinari, şi în special pe Du Rietz, magistrul şcoalei scandinave de Braun-Blanquet, conducător al şcoalei Zürich—Montpellier. In acelaş timp însă se lămureşte că divergenţele nu se datoresc exclusiv capetelor şi temperamentelor diferite, cari concep şi interpretează aceleaşi lucruri în mod diferit — Norvegianul R. Nordhagen aminteşte celor prezenţi, că sistemul sociologic al lui Braun-Blanquet are drept criterii plantele caracteristice, indicatoare, cari sunt obişnuite în Europa centrală: în timp ce sistemul mai greoiu al lui Du Rietz a fost conceput în Scandinavia, unde sunt rare asemenea plante caracteristice şi a trebuit construit prin stabilirea pas de pas a abundenţei şi a constanţei plantelor.

Rămâi prin urmare cu impresia că până ce nu se cunoaşte bine comportarea sociala a plantelor din diferite părţi ale globului, nu se va putea ajunge la uniformitate de concepţii şi de termini, deoarece doctrinarii sunt stăpâniţi nu numai de individualitatea lor ştiinţifica, ci şi de terenul concret, din observarea căruia şi-au formulat abstracţiunile.

---

[1]) Du Rietz, G. E. Vegetationsforschung auf soziationsanalytischer Grundlage. — Abderhalden: Handbuch der biologischen Arbeitsmethoden. Lief. 320. Berlin—Wien, 1930, p. 293—480.

Rübel propune totuşi o comisie mare de fitosociologi, cari să lucreze pe îndelete la armonizarea concepţiilor şi a terminilor. Comisia e aprobată de secţie, dar ea probabil n'o să se poată achita de însărcinarea ei, deoarece chiar Braun-Blanquet s'a retras din ea pe motiv că nu vede posibilă uniformizarea concepţiilor.

Congresul dela Cambridge a avut deci rolul să convingă pe botanişti şi chiar pe adversari de necesitatea armonizării metodelor şi a terminilor de sociologie vegetală, n'a putut însă rezolvi de fapt această problemă.

In ziua de 20 August secţia fitogeografică a ţinut şedinţă comună cu secţia taxonomică ocupându-se de distribuţia geografică şi raportul acesteia faţă de concepţia speciei.

N'am putut asculta decât conferinţa lui Diels, deoarece analizatorii de polen câţi ne găsiam de faţă am dezertat la chemarea lui von Post, luând parte la „conspiraţia polenanaliştilor“ cum îi zicea el, conspiraţia de care am vorbit.

Diels insistă asupra imposibilităţii de a scoate noţiunea speciei de sub măsura subiectivităţii. Statistica geobotanică trebuie mereu să ţie seamă de subiectivitatea concepţiilor despre specie. Arată cazurile din natură când speciile se produc şi trăiesc în anumite areale şi sub puterea anumitor condiţii de ale mediului (formele adaptative, Epharmonele etc.).

In 21 August s'a discutat cartografierea speciei şi a vegetaţiei sub presidenţia lui Diels. Conferenţiarul principal, care a polarizat în jurul său atenţia şi hotărîrile congresului a fost Brockmann-Jerosch dela Zürich.

Cu multă limpezime şi fermitate ne convinge de tehnica ce trebuie observată la executarea unei hărţi de vegetaţie. Rând pe rând arată cele mai avantajoase cerinţe în ce priveşte fondul, scara, culorile şi semnele, ilustrând îndelunga sa experienţă în această privinţă cu o mulţime de hărţi executate cu multă îngrijire la Institutul geobotanic Rübel din Zürich.

Propune şi se aprobă executarea în colaborare a hărţii fitogeografice a Europei pe scara 1 : 1,500,000. Se constituie o comisie cartografică, în care e reprezentată fiecare ţară a Europei printr'un geobotanist, care să ia răspunderea cartografierii tovarăşiilor vegetale din ţara sa. Pentru România a fost ales dl. Prof. Borza. Această grandioasă şi necesară lucrare colectivă trebuie să fie terminată până la viitorul congres botanic din 1935.

Ceilalţi conferenţiari, Shantz (Tucson), Mattfeld (Berlin), Tansley (Oxford) au dat mai mult orientări generale pentru cartografierea tovarăşiilor sau a speciilor.

Ziua de 22 August a fost ocupată de problema făgetelor din Europa.

Cu ocazia excursiei internaţionale fitogeografice din 1923, profesorul Szafer din Krakow propune ca cercetările fitogeografice să se facă după criterii comune şi să se încerce această explorare armonieă cu făgetul, una din cele mai caracteristice tovărăşii vegetale din Europa. Participanţii

excursiei au primit propunerea și au însărcinat o comisie de trei: Rübel, Schröter și Brockmann-Jerosch, să întocmească un plan unitar de cercetare, care a și apărut în 1925 sub semnătura lui Rübel.[1])

Au răspuns cele mai multe țări europene, dar după declarația lui Rübel, cea mai bine organizată campanie de cercetare a făgetului a lucrat în Polonia sub conducerea lui Szafer.

La Cambride s'au totalizat și comparat rezultatele acestei cercetări colective.

Pentru Germania și Austria a făcut o dare de seamă Markgraf dela Berlin, pentru Cehoslovacia prof. Domin (Praga), pentru Polonia prof. Szafer dela Krakow, pentru Bulgaria prof. Stojanoff dela Sofia, pentru România dl. prof. Borza, pentru Elveția inginerul silvic Uehlinger (Schaffhausen), pentru Danemarca prof. Ostenfeld (Copenhaga), pentru Suedia Lindquist (Stockholm); acesta din urmă a cartografiat făgetul Suediei din avion pus la dispoziția științei de armata suedeză. Despre făgetul Angliei au vorbit Watt (Cambridge) și Tansley (Oxford). La sfârșit a fost vorbit despre distribuția lui *Fagus orientalis* Dna Czeczott din Krakow.

Dl. profesor Borza a schițat răspândirea făgetelor din România ca și a insulelor de *Fagus silvatica* și *F. orientalis*. Clasifică făgetele României în 3 regiuni: 1) Carpații nordostici și ostici, 2) Carpații sudici și 3) Munții Banatului, prezentând particularitățile ecologice și sociale ale celor 3 regiuni. Arată și evoluția postglaciară a fagului în România, ca și raportul său față de *Picea*. În Banat există probabil un refugiu al fagului pe timpul glaciațiunii; în restul Carpaților el a fost din nou colonizat.

Lucrările asupra făgetelor citite la Congres se vor tipări în Publicațiile Institutului Rübel din Zürich; congresul se însărcinează numai cu tipărirea extraselor și a discuțiilor. Extrasele comunicărilor au apărut înainte de deschiderea congresului cu titlul: Fifth International Botanical Congress Cambridge, 16—23 August, 1930.... Abstracts of communications. Cambridge. The University Press 1930.

Ultima zi, 23 Aug. s'a ținut ședință numai înainte de masă. Hotărîrea principală a acelei zile a fost redactarea unei cărți de adrese, care să cuprindă toate institutele și societățile botanice, ca și pe toți botaniștii lumii, profesioniști sau nu. Comitetul compus din prof. Diels (Berlin), E. D. Merrill (New-York) și Dr. Chipp (Kew) și-a și început lucrările.

Cu această ocazie congresiștii și-au luat rămas bun unii dela alții dându-și întâlnire pe 1935, când se va ține al șaselea congres internațional botanic în orașul Utrecht din Olanda.

Atât în timpul congresului, cât și după terminarea lui s'au organizat mai multe excursii generale sau pe secții, dintre cari una pioasă la casa lui Darwin în Down.

---

[1]) Rübel E. Vorschläge zur Untersuchung von Buchenwäldern. Beiblatt Nr. 3 zu den Veröffentlichungen G. J. R. 1925.

ADNOTAȚIUNI LA FLORA ROMÂNIEI. VI.
GLOSSEN ZUR FLORA RUMAENIES. VI.

Die Poa-Arten des Schur'schen Herbariums von Lwów (Lemberg).

Von E. J. NYÁRÁDY *) (Cluj)

Mit 2 Abbildungen u. einer Tafel.

Die siebenbürgischen Südkarpaten hatten mich auf meinen Exkursionen durch ihre äusserst reiche u. mannigfaltige *Poa*-Flora überrascht. Ich konnte aber die Bearbeitung der neuen und eigenartigen Formen keineswegs befriedigend beendigen, weil ich über mehrere Schur'sche *Poa*-Arten nicht ins reine kommen konnte, trotz der Schur'schen Beschreibungen und trotz der mir zur Hand befindlichen Literatur, wie z. B. Simonkai's En. Fl. Transs. 1886 oder Asch. u. Gr.'s Synopsis d. Mitteleur. Fl. Um einige neue siebenbürgische alpine *Poa*-Formen publizieren zu können, musste ich vorher unbedingt Klarheit über die Schur'schen Poae haben. Das Schur'sche Herbarium liegt leider an mehreren Orten zerstreut, was schon Simonkai in seiner Enumeratio (p. XXXI) erwähnt.

Endlich gelang es mir, von folgenden Stellen Schur'sches *Poa*-Material zum Studium zu erhalten. 1. Naturhistoriska Riksmuseet Botaniska Afdelningen Stockholm. In dieser Sammlung waren nur wenige und auch nicht kritische *Poa*-Arten. 2. Zakład Systematyki i Morfologji roślin U. J. K. Lwowie (Lemberg, Polska). **) Dieses Schur'sche Herbar in Lemberg ist eine wirklich sehr wertvolle und wichtige Sammlung und befindet sich noch in demselben Zustande, wie es einst Schur hinterlassen hat. Nirgends die Spur einer Revision. Aus dieser Tatsache, nicht minder auch aus der Art, wie Simonkai in seiner Enumeratio die Schur'schen Namen verwendet, konnte ich feststellen, dass diese Schur'schen Poae auch von Simonkai einer näheren Prüfung nicht unterzogen worden sind. Wenn

---

*) Deutsche Bearbeitung unter Mitwirkung von O. Fiedler in Leipzig, und Dr. M. v. Tiesenhausen in Cluj.

**) Für die Unterstützung von seiten beider Institute sage ich auch hier meinen besten Dank.

er sie doch gesehen hat (in seiner Enumeratio p. XXXI. schreibt er, das ihm die Schur'sche Sammlung zur Verfügung gestanden habe), dann hat er sie nur oberflächlich durchgesehen. Die spätern Botaniker richteten sich nach der Arbeit Simonkai's und übernahmen dabei auch seine Fehler. In neurer Zeit sehen wir die Schur'schen Arten und Formen in Asch. u. Gr. Synopsis gewürdigt, freilich auch hier fehlerhaft, da auch diese Autoren die Schur'schen Originale nicht gesehen haben.

Es war daher sehr nötig, die Orig.-Sammlung Schur's zu studieren und den heutigen Stand der floristischen und systematischen Forschung bekannt zu machen. Im folgenden werde ich die Schur'schen Poae in der Reihenfolge seiner Enumeratio (pag. 767—778) geben und dabei den Text seiner Scheden wortgetreu anführen.

Abkürzungen: H. Herbarium, L. Lemberg.

Poa annua L. a. *triflora* Schur in H. Heltau (H. Schur in L.) Ist die gemeine, aber schlaffe Schattenform von *Poa annua* L.

Poa annua L. var *alpigena* Schur in H. In cacumine alpium in monte Königstein (Spitze Moila). Aug. 1854. (H. Schur in L.) Die unterscheidung ist aufrecht zu erhalten, weil die Form durch ihre langen 7 blütigen Ährchen auffallend ist.

Poa annua L. var. *pygmaea* Schur in H. In pascuis lapid. alpium Transs. In monte Negovan 6000′ (1896 m.), Glimmerschiefer (H. Schur in L.) Die Unterscheidung kann akzeptiert werden. Eine sehr kleine Form, die in der alpinen Region und auch tiefer unten an sehr mageren Stellen gemein ist.

Poa pratensis L. var *humilis* Schur, nicht Erh. In campis arenosis prope Cibinium Juni. (H. Schur in L.). Diese Varietät kann nicht aufrecht erhalten werden. Es ist eine unentwickelte, 12 cm hohe, sonst normale *Poa pratensis*, bis über die Mitte des Stengels mit Blättern bedeckt.

Poa pratensis L. var *collina* Schur. In pratis siccis collinis ad Hermandstadt Juni. (H. Schur in L.). Es ist eine vor dem Aufblühen stehende Form der normalen *Poa pratensis* L. var *angustifolia* L. und ist nicht wert unterschieden zu werden.

Poa pratensis L. var. *angustifolia* L. In pratis prope Cibinum Transsilvaniae. 15 Jun. 1850 (H. Schur in L.). Die Bestimmung ist richtig!

Poa pratensis L. var *fllifolia* Schur. In pratis alpinis Alp. Arpasensium 30. Juni 1850. 6000′ (1896 m.), und Kerzeschoren Alpen Jul. 1847. (H. Schur in L.). Der richtige Name is *Poa pratensis* L. var. *setacea* Döll. (Syn. *P. filifolia* Schur, *capillifolia* Kalchbr.).

Poa pratensis L. var. *macrostachya* Schur. Sehr schöne Pflanze mit sehr schmalen und langen Blättern. Die Einordnung dieser Pflanze unter die breitblättringen *Poa*-Formen durch Asch. u. Gr. (l. c. p. 429.) ist also unrichtig.

Poa trivialis L. var. *prorepens* Schur. In pascuis subhumidis in monte Bulla 6000′ (1896 m.), Alpium Kerzeschorensium. 30. Jun. 1850. (H.

Schur in L.). Die Unterscheidung ist akzeptabel. Unterster Teil des Stengels (Basis) niederliegend, dann aufsteigend.

Poa hybrida Gaud. Ad cataract. Bullafall 6000′ (1896 m.) 1 Jul. 1850 (H. Schur in L.). = *Poa remota* Forse.

Poa cenisia All. In glareosis alpium calcarearum in monte Butsets. Aug. (H. Schur in L.). Ganz typhische *Poa cenisia* welche mit Exemplaren der Alpen übereinstimmt, aber von solchen, die aus dem Retezat- und Ţarcu-Gebirge als *Poa cenisia* mitgeteilt waren, abweicht.

Poa cenisia All. non Host nec Rchb. f. pallida = P. Halleridis R. et S. et P. pallens Gaud., Schur in Herb. In convallibus alpium Transs in rup. humid. mont. Butsets pr. Monastriaco Skitt Alp. Coronensium. 13. Aug. 1854. (H. Schur in L.). Wunderschöne, hohe gelbrispige echte *Poa cenisia* All., mit schlanken Rispenästen, distichophyllen sterilen Trieben und mit Rhizom. (Siehe die Tafel). In Jahre 1930 versuchte ich dieses schöne Gras im Jalomiţakessel aufzufinden, ausgehend vom Kloster Skitt gegen die Omu-Spitze, konnte sie aber leider nicht entdecken. Zwischen Omu- und Obârşia-Spitze wächst eine verwandte *Poa*, es ist aber *Poa contracta* Nyár. (Ob auch Neilreich?).

Poa complanata Schur. In Dammerde in den Alpentälern in der Buchenregion am Butian Kerzeschorer Alpen. Glimmerschiefer 4000′ (1264 m). Juni 1846. (H. Schur in L.). =*Poa pratensis* L. var. *vulgaris* Gaud Zwei Exemplare liegen auf dem Spannbogen, beide noch unentwickelt, die im Falle ihrer Weiterentwicklung zu gemeiner *Poa pratensis* mit grüner Rispe geworden wären, mit kraftvollen Rhizomen. Die Blattscheiden sind scharf gekielt, was bei *Poa pratensis* keine unbekannte Erscheinung ist. Schur bemerkt auf der Scheda: „affinis Poae distichopyllae Gaud.“, es ist aber nichts vom „dichtichophylla“-Charakter zu bemerken. In seiner Enumeratio hatte er sie schon als *Poa cenisia-compressa* combiniert. Schur war gewiss durch die langen Rhizome irre geführt worden.

Die Pflanze blieb bis jetzt ein Rätsel und machte den Botanikern viel Kopfzerbrechen; jeder bewertete sie anders. So hielt sie Simonkai (En. pag. 580.) für *Poa compressa*, wärhend Asch. u. Gr. (Syn. II/1 p. 434.) sie als *P. compressa* × *pratensis* publizierten.

Poa compressa L. var. *arenosa* Schur. Arena mobile ad ripas fluviorum Transs. 24. Juni 1853. Maros Portu. (H. Schur in L.). = *Poa annua* L. Die Ärchen ein wenig starr aufstehend.

Poa sterilis M. B. Schur in H. In silvis montium calcareorum pr. Coronam-Poiana Jul. 1854. (H. Schur L.). = *Poa sterilis* M. B. ssp. *scabra* Kit. ad *P. pannonicam* vergens. Schur publizierte diese Daten nicht.

Poa sterilis M. B. Schur in H. In pratis ad pedem montis Surul supra pag. Portsesd 11 Sept. 1845. (H. Schur. in L.). = *Poa palustris* L. f. *fertilis* Rchb.

Poa Baumgarteniana Schur non *Glyceria Baumgarteiana* Schur in En. pag. 781, welche übrigens in Herb. Baumg. Cluj heute nicht

existiert. In pratis humidis ad rivulos pr. pagum Szakadát pr. Cibinum Jul) (H. Schur in L.). = *Poa palustris* L. f. *Baumgarteniana* (Schur. Hat lange, lockere, geschlängelte Rispen mit der Achse sich anschmiegenden Ästen, Ährchen 4—5 blütig. Die Spreite der Blätter ist auffallend lang.

Poa fertilis Host, Schur in H. In pratis hum. Burzenwiese pr. Coronam Jul. 1854. (H. Schur in L.). = *Poa palustris* L. f. *glabra* Döll.

Poa abietina Schur. In silvis acerosis mtis Ecsém teteje Jul. 1859 (H. Schur. in L.). = *Poa palustris* L. f. *effusa* Rchb.

Poa pseudo-fertilis Schur, an forma alpina calcicola P. nemoralis. Glauca, ligula brevissima, spiculis maximis iis P. fertilis Host similibus, panicula flacca. (Schur in H.). In pascuis umbr. mtis Butsets Transs. pr. monasteriacum Skitt 13 Aug. 1854. 6000′ (1896 m). H. Schur in L. = *Poa nemoralis* L. f. *pseudofertilis* Schur. Schöne, hohe Pflanze mit ± grosser Rispe, die geschlängelt ist, was man besonders deutlich an den Ästen sieht Ährchen 3—4 blütig, 5 mm lang. Die Pflanze ist nicht rauch. Zitiert hat sie niemand, auch Schur selbst erwähnt sie nicht. Die Pflanze wurde sicher in Muntenia gesammelt, weil, das Kloster Skitt dort liegt. Schur teilt diesen Ort mehrmals irrtümlich Transsilvanien zu.

Poa bulbosa L. var. *erubescens* Schur Entspricht vollständig der Beschreibung in En. pag. 772.

Poa psammophila Schur. In collibus arenosis pr. pagum Hammersdorf 30 Mai 1831 (H. Schur in L.). = *Poa badensis* Hnke. ssp. *psammophila* (Schur). Die Ährchen sind lang, oft 13 - blutig, die unteren Bluten stehen wie bei *Briza* fast rechtwinklig zur Achse. Grundblätter äusserst fein und schmal, unter ihnen manchmal auch einige breitere. (*Poa pseudobriza* Schur in Scheda.). Asch. u. Gr. haben diese Pflanze unter *P. bulbosa* L. gesetzt. (Syn. pag. 393.).

Poa psammophila Schur. In locis arenosis collium pr. pag. Reussen (Schlammvalkane) Jun. 1847. (H. Schur in L.). = *Poa badensis* Hke.

Poa oreophila Schur. Kapellenberg bei Kronstadt 15. V. 1854; Schwarzen Gurm, Mai. (H. Schur in L.). = *Poa badensis* Hke.

Poa oreophila Schur. In rup. calc. pr. Torotzkó Jul. 1853. (H. Schur in L.). = *Poa badensis* Hke.

Poa protuberata Schur. In rupestribus pr. Coronam, Solomonfelsen Mai., 2000′ (632 m.) (H. Schur in L.). = *Poa bulbosa* L. mit strak entwickeltem zwiebelartigem Grunde, mit langer Ligula und mit 5—6 blütigen Ährchen. Darum kann sie nicht als *P. pseudoconcinna* betrachten werden.

Poa protuberata Schur. Prope Tușnad, Trachyt Jul., et in rup. calc. fissuris in locis dictis Cokorák pr. Coronam, med. Junio 1854. 2500′ 790 m.), (H. Schur in L.). = *Poa bulbosa* L. ssp. *pseudoconcinna* Schur.

Poa protuberata Schur. Kapellenberg pr. Coronam Mai (H. Schur in L.). = *Poa bulbosa* L. Sie könnte auch für ssp. *pseudoconcinna* gehalten werden, hat jedoch 5—6 blütige Ährchen.

Poa concinna Gaud. In monte Arpas, calcar 27 Jun. 1852. 5000′ (1580 m) (H. Schur in L.). = *Poa bulbosa* L. ssp. *pseudoconcinna* Schur.

Poa carniolica Hladn., Schur in H In monte Königstein Aug. 6000′ (1896 m.) (H. Schur in L.). = *Poa bulbosa* L. ssp. *pseudoconcinna* Schur.

Poa pumila Host, Schur in H. In rupestribus montium calcareorum in monte Piatra mare pr. Coronam (H. Schur in L). = *Poa alpina* L. f. *minor* (cf. Asch. u. Gr. Syn. II/1 pag. 396.). Am Grunde mit Scheiden versehen, dick, aber doch nicht zwiebelförmig.

Poa pumila Host, Schur in H. Supra pag. Protsesd ad rupes calcareas Jun. (H. Schur in L). = *P. badensis* Hke.

Poa brevifolia DC., Schur in H. Hasadék pr. Torda. Med. Jul. (H. Schur in L.). Grundblätter fehlen, doch ist es wahrscheinlich, dass wir es mit *Poa badensis* zu tun haben, der die Rispe völlig entspricht.

Poa brevifolia DC. Schur in H. In monte Korongyis, Rodna Jul. (H. Schur in L.). = *Poa alpina* L. ssp. *brevifolia* DC. Darunter liegen aber auch grossährige und vielblütige Exemplare, deren Blätter stärker hervorragende Randnerven besitzen Steht der *Poa badensis* nahe.

Poa alpina L. f. *divaricata* Schur. Auf Alpentriften der südlichen Kette Grossauer Alpen auf dem Dealo negro, Aug. Glimmerschiefer. 6000′ (1896 m.) (H. Schur in L.). Weicht kaum vom *Typus* ab. Aus Der Beschreibung ist nur „Spiculis majoribus quam f. genuina„ erwähnenswert.

Poa Hosteana Schur. In monte Retyezat, 6000′ (1896 m.) (H. Schur in L.). = *Poa alpina* L. var. *subalpina* Schur. Mit breiten langen Blättern und mit grossen, an *Poa badensis* erinnernden Ährchen. Untere Scheide lang, Pflanze nicht kriechend.

Poa Hosteana Schur. In monte Butsets pr. monasterium Skitt, Jalomizatal. 13. Aug. 1854, 6000′ (1896 m.), Kalk. (H. Schur in L.). = *Poa alpina* L. var. *typica*. Kräftiges Exemplar.

Poa gelida Schur. In rupium fissuris alpium summarum in monte Podruschell. Aug. 1847. (H. Schur in L.). Eine der *Poa alpina* L. var. *subtilis* Schur sich nähernde Form mit dünnem, obschon ziemlich hohem Stengel und ± ärmlicher Rispe. Grundblätter schmal oder mittelbreit.

Poa subtilis Schur mit dreierlei Etiketten auf einem Bogen. 1. In monte Arpas: in rupium fissuris. Juli; 2. In rupestribus alpium editissimorum in Alpe Keprereasa. Alp. Arpasensium. Aug. 7000′ (2212 m): 3. In rupestribus summ. Alpium Transs. in Alp. Kerzeschorensium. Jul. 7000′ (2212 m.) (H. Schur in L). = *Poa alpina* L. var. *subtilis* Schur. Nicht höher als 1 dm. mit fadenförmigen, schmalen Stengeln und schwacher Rispe mit 13—17 Ährchen Grundblätter veränderlich, ganz fadenförmig und auch etwas breiter.

Poa media Schur in H. et En. pag. 776. In monte Dealo-Stirpu Alpinum Cibinensium Transs. Jul. 1847. (H. Schur in L.). Auf denselben Bogen

geklebt sind noch: *Poa media* Schur, *stenophylla*. In petrosis et pascuis alpinis Transs. in monte Arpas. 20. Jul. a.? (H. Schur in L.). Dazwischen liegen auch Exemplare von *Poa alpina* L. var. *contracta* Asch. u. Gr., aber das meiste = *Poa media* Schur Sertum Fl. Transs pag. 87 (1853) et En. pl. Transs. pag. 776 (1866). non *Poa media* Janka in Ö. B. Z. 1864. pag. 383, non Asch. u. Gr. Syn. II/1. pag. 405 (1900), non Degen in Gram. Hung. 1905. Nr. 274. et non Jávorka in Magy Fl. 1925. pag. 93., horum plantae ad *Poam cenisiam* auct. hung. non All. pertinunt. Synonyma: *Poa alpina* L. var. *orbelica* Panc. in nova elementa ad Fl. princip. Bulg. 1886, pag. 41. et *Poa ursina* Velen. in Beitr. Fl. Bulg. pag. 45 (1886), et in Abh. Böhm. Gess. Wiss, 1888—1889/I. pag. 72, et Fl. et Bulg. 1891 pag. 624.

Poa media Schur f. *major* Schur in H. In pratis alpinis Transs. in monte Dealo-Stirpo 6000′—6500′ (1896—2050 m.). (H. Schur in L.). = *Poa media* Schur l. c.

Poa media Schur *variegata* Schur in H. In montecal careo Königstein pr. Coronam Aug. 1854, 6000′ (1896 m.). Auf demselben Bogen liegt noch; *Poa media* Schur l. c., aber von den 14 Exemplaren dieses Spannbogens halte ich 2 Exempl. für *Poa alpina.*

Poa media Schur var. *repens* et rhizomate praemorsa, *P. tanssilvinica* Schur in Herb. Kerzeschoren Alpen am Bullafall, 6. Jul. 1848. 5500 (1738 m.). (H. Schur in L.). = *Poa media* Schur l. c.

Poa media Schur, *stenophylla* Schur in Herb. In pascuis subalpinis Transs. in Arpas. 15. Jul. 1852. (H. Schur in L.). Von den drei Exemplaren dieses Spannbogens ist eins *Poa media* Schur, die andern zwei sind *Poa alpina* L. var. *contracta* Asch. u. Gr. ähnlich.

Diese sehr interessante *Poa* des scharfsinnigen Schur ist bis zu dieser vorliegenden Publikation ganz unerklärt geblieben. Die Botaniker haben sie verschieden Arten zugeteilt, sie wussten nicht sicher, wass sie mit ihr anfangen sollten. So stellt sie Janka in seinem *Poa*-Schlüssel als Synonym zu *Poa cenisia* (Ö. B. Z. 1864. pag. 383.). Während Simonkai *Poa media* Schur als Synonym zu *Poa alpina* zieht (En. Fl. Tr. 1886. pag. 579.), betrachten Asch. u. Gr. in ihrer Synopis die Schur'sche Pflanze — gewiss auf Grund der Janka'schen Meinung — als einen Form der *Poa cenisia* All. Degen geht weiter, indem er die Tatraer „*Poa cenisia*" in seinen wertvollen Gram. Hung. Nr. 274 als Art unter dem Namen *Poa media* Schur ausgab und die Meinung aussprach, dass es die *Poa cenisia* der ungarischen Autoren sei. (*Poa flexuosa* Wahlbg. Fl. Carp. Princ. 1814. pag. 22; *Poa cenisia* Reuss Kventa Slov. 1853. pag. 473; Kotula, Distr. pl. vasc. in m. tatr. 1889—1890 p. 81 et 464; Sag. et Schn. Fl. Carp. Centr. 1891. pag 544.)

Poa media Schur ist also nach Degen nicht mit der echten *Poa cenisia* All. identisch, aber doch ihr nahe verwandt, und er gibt auch die Unterschiede zweischen bieden an. Jávorka endlich setzt (in Magy. Fl. 925. pag. 93.) die Schur'sche Pflanze als Subspecies zu *Poa cenisia*

Das während meines siebenjähringen Aufenthaltes in der Hohen Tatra eingesammelten reichen *Poa*-Materials, habe auch ich auf Grund der erwähnten Autoritäten, bis in die letzte Zeit immer wieder als *Poa media* determiniert, obgleich ich jedesmal in Schwierigkeiten und Zweifel kam, wenn ich die Schur'sche Beschreibung mit den Tatra-Pflanzen verglich. Es zeigten sich da folgende Wiedersprüche :

Schur schreibt:	Merkmale meiner Tatra-Pflanzen:
Culmo suberecto, a medio geniculato.	Am Grunde bogenförmig aufsteigend, weiter oberwärts gerade.
Vaginis albis denique in fila flexuosa solutis cincto.	Untere Blattscheiden sind braun, ohne sich in Fasern aufzulösen.
Ligula — 2, 1 mm. longa.	So lang wie die Breite der Spreite oder etwas kürzer.
Pedicellis scabriusculis.	Ich habe sie kahl gefunden.
Spiculis ($1^1/_2$ lin) 3, 2 mm. longis.	Ährchen 6—7 mm. lang.
Paleis a medio ad apicem scabris.	Nur sehr selten.
Magnitudine flosculorum que colore maxime variabilis.	Alle diese Eigenschaften sind sehr beständig.

Die revision der Schur'sche *Poa*-Sammlung aus Lemberg offenbarte mir die richtige Zugehörigkeit der *Poa media*. Es ist interessant, dass Velenovsky bei der Behandlung seiner *Poa ursina* (Fl. Bulg. 1891. pag. 625.) schon geahnt hat, dass seine Pflanze der Schur'schen sehr ähneln kann, denn er schreibt: „*Poa media* Schur Transsilvaniae mihi suspecta et nostrae speciei nimis affinis videtur. Cl. Simonkai (Fl. Transs.) eam autem ad *P. alpinam* refert". Um nun von dem Formenkreise und den Verbreitugsverhältnisen dieser Pflanze ein ganz klares Bild zu erhalten, sammelte und studierte ich sie eingehend an Ort und Stelle in den Südkarpaten von Tarcu bis zu den Braşover Alpen in den Jahren 1929 und 1930.

Aus diesen Gebirgen wurde *Poa media* von manchen Botaniker auch später nach Schur publiziert. So von Grecescu (Consp. Fl. Rom. 1898. p. 620.) vom Bucegi und von Mehedinţi; von Hermann (im M. B. Lap. 1913. pag. 130.) aus den Sibiuer-Alpen, endlich von Tuzson (Bot. Közl. 1916. pag. 135.) aus den Arpaşer-Alpen.

Nach meinen Beobachtungen ist die *Poa media* eine der häufigsten Pflanzen auf den Alpentriften und Weiden der Banater und Transsilvanischen Alpen zwischen 1600 und 2000 m. Höhe. Stellenweise wächst sie geradezu massenhaft, als ob sie angebaut wäre (Fig. 1.). Wo sie mit anderen Gewächsen wie *Festuca* oder *Luzula* gemischt wächst, fällt sie sofort durch ihre eigentümliche Farbe und besonders durch ihre nickende Infloreszenz auf. Deshalb kann man in den Südkarpaten geradezu eine *Poa media*-Assoziation unterscheiden.

Die Nomenklatur wird sich so gestalten, dass die Namen *Poa orbelica* Panc. und *Poa ursina* Vel. der Priorität von *Poa media* Schur wei-

chen müssen, dagegen ist die Tatraer Pflanze, welche nicht *Poa cenisia* All. und noch weniger *Poa media* ist, mit einem neuen Namen zu versehen.

Leider habe ich mich beim Umtaufen verspätet. Erst nach der Beendigung meines Manuskriptes erfuhr ich, dass J. Braun-Blanquet die Tatraer-*Poa* unter dem Name *Poa granitica* vor nicht langer Zeit beschrieben hat. (Archives de Botanique t. III. mens, No. 3. Mars. 1929. pag. 46—48.). Nachdem ich seine Abhandlung in die Hand bekommen und auf Grund dieser die Tatraer Pflanze neurlich durchstudiert habe, muss ich die drei folgende Bemerkungen machen. 1. Die gegebenen Unterscheidungen sind im

Fig 1. — *Poa media* Schur Bestand im Gropița-Tal (1750 m.), gegenüber dem Retezat-Gebirge.

allgemeinen gut und wir müssen demnach die Tatraer *Poa cenisia* der alten Botaniker und *Poa media* der neueren Botaniker von nun an *Poa granitica* Br.-Bl. benennen. 2. In der Diagnose ist aber das Merkmal „Culmi . . . usque ad inflorescentiam foliati" ohne Bedeutung. Bei der unentwickelten Pflanze kann das zutreffen, aber die entwickelte Pflanze hat in der Regel über dem obersten Blatte einen ziemlich langen, nackten Stengelteil. 3. Nach der Ansicht Braun-Blanquet's wurde die Tatraer *Poa* von den Botanikern verkannt und wurde für *Poa cenisia* All. gehalten. Diese Behauptung konnte nur durch die Ausserachtlassung der betreffende Literatur entstehen. Denn, wie ich schon oben nachgewiesen habe, hat man schon früher erkannt, dass die Tatraer *Poa* durchaus nicht mit der *Poa cenisia* All. indentisch ist, und hat sie als *Poa media* Schur bezeichnet. Wäre aber der Name *Poa media*

Schur jetzt nicht von mir in einem anderen Sinne vergeben worden, so würde der Name *Poa granitica* nur in dem Fall gelten, wenn Braun-

Fig. 2. — Untere Stengelteile von *Poa media* Schur.

1. Semiintravaginale Innovation des blühenden Stengels. a) Rest der ehemaligen unteren Blattschiede, der in seiner Zeit die sämmtliche Stengelteilen umfasste. b) Dem Untergang nahe stehende Blattschiede, die die Stengelteilen. c) und d) umgefasst hat. c), d), e), f) noch ± unversehrte Blattschieden mit Innovation. g) das breitere Stengelblatt. h) dünne Blätter der sterilen Triebe.
2. Intravaginale Innovation in zwei Gruppen zerle t; eine den blühenden Stengel zusammenfassend, die andere für sich bestehend.

Blanquet nachgewiesen hätte, dass der Name *Poa media* für die Tatraer *Poa* unhaltbar ist.

Von *Poa media*, die im übringen von Velenovsky als *Poa ursina*

gut beschrieben wurde, muss ich noch folgendes notieren. Ihr Hauptcharakter ist ihre hohe schlanke Statur von gewöhnlich 35—40 cm.; ich habe aber auch 57 cm. hohe Exemplare gemessen. Die Rispe ist oft fast ährenförmig zusammengezogen, geschmeidig, geschweift, mit 4—5 mm. langen und 3—4 blütigen Ährchen. Die untere Blüte des Ährchens ist 3—3,5 mm. lang, am Grunde ohne ausziehbarer Wolle. Die Rispe ist von einem matten, manchmal etwas verwaschenem Violett, nicht brillantfarbig wie bei *Poa alpina* und durch die weisshäutigen Säume der Spelzen stark bunt. Die unteren trockenen Blattscheiden sind auffallend entwickelt, aber oft zerteilt. Das untere Ende des Stengels setzt sich gewöhnlich in ein Rhizom fort. Die intravaginalen, sterilen Triebe sind deutlich entwickelt, aber oft treten auch extravaginale Triebe auf, dann ist die Ausbildung der Stolonen noch besser sichtbar. (Fig. 2.) Die Blätter der Grundtriebe sind schmal, fadenförmig, $^1/_5$—$^1/_2$ mm. breit, selten noch etwas breiter, und die Pflanze ist sehr auffallend, wenn die schmalen Blätter reichlich vorhanden sind. Die Stengelblätter sind ebenso wie die Spreiten der untersten Grunscheiden 1—2 mm. breit.

Die *Poa media* der Südkarpaten ist sehr vielgestaltig, und durch irreführende Zwischenformen mit *Poa alpina* und *Poa minor* verbunden. Schon die Exemplare, die Schur im J. 1847 und 1852 gesammelt und als *Poa media* bestimmt hatte, verteilten sich auf *Poa media* und auf eine grössere Ährchen tragende Form, die der *Poa alpina* var. *contracta* sehr ähnlich ist. Jetzt möchte ich die letzteren Exemplare, die am Grunde der Spelzen manchmal auch ausziehbare Wolle tragen und auch sehr schmale Blätter haben, vielleicht besser als *Poa media* var. *macrospiculata* (f. *maior* Schur?) bezeichnen. *Poa contracta* Asch. u. Gr. ist meiner Meinung nach im Vergleich zu den übrigen zusammengezogen-rispigen Formen der *Poa alpina* ziemlich unsicher. Diese Unbestimmtheit wird noch gesteigert durch die Tatsache, dass Asch. u. Gr. ihre Pflanze in Beziehung bringen zu der von Borbás publizierten *Poa contracta*, die aber sicher in den Formenkreis von *Poa cenisia* All gehört. Die in Fl. Rom. exs. Nr. 620 aus dem Retezat ausgegebene var. „*contracta* Asch. u. Gr." ist gleichfalls der *Poa media* anzureihen. Es gibt aber ohne Zweifel Formen, die mehr zu *Poa alpina* neigen und auch *Poa frigida* ähneln. *Poa frigida* wird jedoch durch dicke, aber mehr zylindrisch zwiebelartige Grundscheiden charakterisiert, daher ist sie niedriger. Gaudin (Fl. Helv. vol. I. 1828. pag. 245) beschreibt *Poa frigida* wie folgt: Caespites basi in fasciculum oblongum, tunicas marcidis tectum collecti. Culmi minores .... panicula contracta, minus colorata; spiculis 3-4 floris. In alpibus editioribus infra moles glaciales". Der Gaud'schen *Poa frigida* nähern sich die Rodnaer Exemplare vom Ineu (Kuhhorn) und aus dem Laalatal stark. In den Südkarpaten habe ich aber solche nicht gesehen. *Poa frigida* hat also mit *Poa media* wenig zu tun und ist nicht mit ihr zu verwechseln. Auf dem Berge Corongiș (Rodna) wachsen auch höhere Formen, die ebenfalls der *Poa media* ähnlich sind.

In Laufe meiner Untersuchungen gewann ich den Eindruck, dass *Poa*

media eine gemeine Pflanze der Südkarpaten ist, die stellenweise mächtige Grasteppiche bildet und viel häufiger ist als *Poa alpina*. Im Retezat- und Ţarcu-Gebirge kommt sie in einheitlicher Ausbildung vor, während sie östlich vom Retezat veränderlicher ist und von *Poa alpina* und *minor* beeinflusst wird. Im Rodnaer-Gebirge endlich sind nur Annäherungsformen zu *Poa media* zu finden, nicht aber der reine Typus.

Die bedeutendsten Formen von *Poa media* sind:

var. *typica*. Sie ist oben bereits charakteisiert.

var. *macrospiculata*. Rispe zusammengezogen, aber dick, sehr reich an Ährchen, die 5—7 mm. lang und 4—5 blütig sind. Das ist möglich, dass sie eine hybride Form ist, die von *Poa alpina* beeinflust, und die man ihrer dickeren unteren Blattscheiden wegen vielleicht auch mit *Poa frigida* verwechseln kann.

var. *ovata*. mit ± breiter, eiförmiger Rispe.

var. *minoriformis*. Rispe ± ausgebreitet mit dünnen geschlängelten Ästen; unterste Äste lang. Diese Form ist durch den Einflus von *Poa minor* entstanden, was auch ihr mehr rhizomartiger Grund beweist.

f. *umbrosa*. Rispe grün oder kaum gefärbt.

Ausser diesen Formen gibt es noch eine nutante Form, deren Halme und Rispen überhängen, und eine starr aufstrebende Form. Ferner kommen einzeln wachsende, fast kriechende Pflanzen vor mit vorwiegend extravaginalen Innovationen, und dicht rasige Formen mit prächtigen unteren Scheiden und reichlichen intravaginalen, sterilen Trieben.

Ich sammelte *Poa media* Schur an folgenden Orten:

Mtibus Bucegi. In abruptis montis Omu supra vallem Malaieşti, alt. cca. 1700—2400 m. calc., 6. VIII. 1930. Hier wächst die f. *macrospiculata* zusammen mit einer Form, die man als *Poa alpina* var. *frigida* Gaud. betrachten kann. Die letzte kann man an ihren lebhaft gefärbten Ärchen, an den dickeren und kürzeren Grundscheiden erkennen.

Mtibus Făgăraşensibus. In graminosis alpinis Vrf. Piscului supra pag. Breaza. alt. 1800 m., 16. VII. 1930. Neben den normalen Formen wachsen hier auffallend viele f. *minoriformis*, gleichwie f. *macrospiculata*.

In pascuis alpinis decl. septentr. mtis Vrf. Piscului supra pag. Breaza, alt. cca. 1600—1700 m., 15. VII. 1930. F. *normale* und f. *macrospiculata* mit bis 7 mm. langen Ärchen.

In rupestribus decl. septentr. montis Vrf. Moşului. alt. cca, 2000—2100 m., 16. VII. 1930., mit f. *normale* und f. *macrospiculata*.

In valle Bâlea circa lacum Bâlea supra pag. Cârţişoara, alt. cca. 2000 m., 8. VIII. 1912., et 2. VIII. 1927.

In valle Valea Doamnei, 2100 m., et cacumine Vânătoarea lui Buteanu, alt. cca. 2200—2500 m, 3. VIII. 1927. Sehr häufig ist hier die f. *macrospiculata* sogar die f. *minoriformis*. So hier, als in dem Breaza-Gebirge wächst auch die echte *Poa minor* Gaud.

Montibus Retezat. In valle superioare Lăpusnicul mare, alt. cca 1600—1700 m., 28. VIII. 1930., in typyschen Formen.

In decl. merid. mtis Slăveiul, alt. cca. 1600—2000 m. copiose, meistens aber in f. *macrospiculata*, 21. VII. 1909.

In declivibus abruptis mtis Custura supra vallem Lăpusnicul mare, alt cca. 1800—2000 m., 27. VIII. 1930.

Circa lacum Zănoaga, alt. 1900 m., 22. VII. 1909. Mit *Poa alpina* var. *frigida* Gaud. ähnelnde Formen.

In declivibus abruptis cacum. Peleaga, alt. cca. 2000–2500 m., 30. VII 1929. ad f. *macrospiculatam* vergentes.

In monte Păpuşa adversus lacum Bucura, alt. cca. 1600—1800 m., 27. VIII. 1930., in f. *typica*.

In pratis alpinis cca. lacum Bucura mică, sub Poarta Bucurii alt. cca. 2200 m., 2. VIII. 1925., et 10. VIII. 1928. Veränderliche *macrospiculata*-Formen, öfter mit ± eiförmigen Rispen, die der *Poa alpina* var. *frigida* Gaud, sich nähren.

In cacumine montis Vrf. Retezat, alt. 2270 m., 11. VIII. 1928. Trotz dem hohem Standorte in stattliche f. *macrospiculata* Formen.

In valle superioare V. Petrile, alt. cca. 2000—2200 m., 11. VIII. 1928. in f. *ovata*.

Mtibus Borescu, apud Retezat.

Supra stina Borescu mare alt. cca. 1800—2000 m., 12. VII. 1924., in f. *macrospiculata*.

Banatus.

In Jugo et declivibus orient. mtis Gropiţa edversus montes Retezat, alt. cca. 1750—1800 m, 27. VII. 1930., f. *typica*.

In decl. mtis Zeicu et valle Zeicu adversus montes Retezat, alt. 1800 m. copiose in f. *typica* et f. *umbrosa* sub *Pinis montanis*.

In pratis alpinis ad montem Tomiasa, alt. cca. 1800 m., 27. VII 1930., f. *typica*.

In rupestribus mtis Vrf. Nevoia et Matania alt. cca. 2100 m., 26. VII. 1930. Sehr veränderlich: der f. *ovata*, *minoriformis*, *typica* sowie der *Poa frigida* Gaud. ähnliche Formen. Hier bildet sie auch ein Hybrid mit *Poa laxa* Hke, in deren Gesellschaft sie wächst.

Mtibus Tarcu. In graminosis alpinis vallis Izvoru Hidegu, alt. cca. 1800—1900 m, 26. VII. 1930., et in pascuis declivium merid. mtis Tarcu, alt. cca. 1800—2000 m., 25. VII. 1930. calc. et schist., in f *typica*.

Poa media Schur ist eine Pflanze mit veränderlichem Habitus. Meine Ansicht ist, dass sie durch Kreuzung von *Poa alpina* mit irgend einer alpinen Poa mit extravaginder Innovation (z. B. *minor*, *laxa*, *purinosa*, *cenisia*) entstanden ist. Darum halte ich die Schur'sche Meinung für sehr beachtenswert (En. pag. 776.), wenn er sagt: „Media inter *Poa alpinam* et *laxam*", da er hiermit mindestens auf den veränderlichen Charakter dieser *Poa* hinweist.

Ich gebe ferner meiner Ansicht Ausdruck, dass *Poa media* Schur in den Süd-Karpaten entstanden ist u. von hier zum Balkan-Gebirge gewandert ist, und nicht umgekehrt, wenn wir nicht eine parallel Entwicklung in beiden Gebieten annehmen wollen.

Poa termula Schur in H. Butsets, Jalomitzatal oberhalb des Klosters Skitt. Aug. auf Kalkkongl. Auf demselben Bogen liegen noch andere Exemplare: Bullafall der Kerzeschoren Alpen. 1. Jul. 1820? (H. Schur in L.). = *P. minor* Gaud. f. *tremula* Schur.

Poa pseudolaxa Schur in H. In graminosis alpinis in monte Arpasch. Juli. 6500′ 2050 m., Glimmerschiefer (H. Schur in L.). = *P. minor* Gaud. f. *tremula* Schur. Kräftige Exemplare unten mit bogenförmig aufsteigenden rhizomartigen Stengeln.

Poa laxa Hänke, Schur in H. Kuhhorn bei Rodna et in pascuis alpinis, monte Dealo-negro, Grossauer-Alpen. Juli. Glimmerschiefer. 6000′ 1896 m (H. Schur in L.). = *Poa laxa* Hnke.

Poa laxa Hnke. var *caesio-glauca* Schur in H. Auf dem Butsets in den Kronstädter Alpen. 1854. (H. Schur in L.). = *Poa pruinosa* Nyár. Diese Pflanze erwähnt Schur in seiner Enum. nirgends. Stimmt mit den Exemplaren vom Bâlea-See (Loc. class.) vollständig überein. Rispe 3 cm. lang (14 lin.). Diese Exemplare kann aber nicht mit der *Poa supina* b. *rigidula* mit 6—8 lin. langen Rispe der Schur'schen Beschreibung identisch sein, die gleifalls *P. pruinosa* ist.

Poa laxa Hnke. f. *humilis racemosa* = *Poa supina* Schrad. Schur in H. In cacuminibus alpium Transsilvaniae, in monte Dealo-negre Alpium Cibinensium. Jul. (Schur in H.) Auf einer zweiten Etikette desselben Spannbogens steht: *Poa supina* Schur an var. *variegata subracemosa Poae laxae* Hnke, Schur in H. In monte Arpas Aug. 1848. (H. Schur in L.). Die eine Etikette ist oben, die andere unten aufgeklebt, und dazwischen liegen 10 Pflanzenexemplare. Sämtliche sehe ich für *Poa laxa* Hke an; es ist eine Form, bei der die Rispe eine schmale Traube bildet und die Ährchen sich fast in einer Linie hintereinander reihen. Ährchen 5 mm. lang. Man könnte diese Pflanze als f. *recemosa* Schur bezeichen; sie gehört aber keinesfalls in den Formenkreis der zu *Poa annua* gerechneten *Poa supina*, unter der wir diesen Name bei Schur (En. pag. 778) finden. Er erwähnt übrigens hier die Pflanze vom „Dealo-negro" gar nicht. Selbst Schur schwankte bei der Bestimmung und nannte dieselbe Pflanze einmal *Poa supina*, ein andermal *Poa laxa*. Die 3 Nerven der Hülspelzen sind schwer zu beobachten. Zu *Poa supina* muss ich noch folgendes bemerken. Nach Baumgarten (Mant. pag. 79.) wächst *Poa supina* Schrad.: „in alpibus rupestribus ad Fogaras pertinentibus, scilicet in alpe Terica raro". Im Herbarium Baumgarten, das in der Universität zu Cluj aufbewahrt wird, liegt unter dem Namen „*Poa supina* Schard. Siebenbürgen" eine echte *Poa pruinosa* Nyár. Darum denke ich, dass die von Baumgarten publizierte *Poa supina* als *Poa pruinosa* zu betrachten ist.

Poa laxa Hnke var. *supina, variegata, ringens* Schur, affinis *P. arcticae* R. Br. Schur in H. In summis Alp. jugis mtis Butsets Aug. 1854. 7000′ (2200 m.) (H. Schur in L.). Auf diesem Bogen sind zweierlei Pflanze aufgeklebt. Die in der unteren Reihe liegenden 3 Exemplare = *Poa laxa* Hnke f. *racemosa* Schur; sie sind vollständig mit den oben schon einmal erwähnten identisch. Die 4 Exemplare in der oberen Reihe (in zwei Gruppen angeordnet) = *Poa pruinosa* Nyár. Rispe sehr klein (6-10-11 lin.), aber sehr dicht, eiförmig, starr, mit eigentümlicher Färbung wie bei *Poa pruinosa* Jetzt weiss ich sicher, dass die „b. rigidula Schur" (En. pag. 778) sich auf letztere Pflanze bezieht Das beweist ausser den Dimensionen, die bei der Pflanze liegende Schede und die folgende Anmerkung, die sich auch in der Enumeratio findet; „affinis *Poa arcticae* R. Br.," und endlich stammt die Pflanze vom Bucegi, von wo Schur seine var. *ridigula* publizierte.

Doch kann die Schur'sche Benennung nicht vorgezogen werden, weil im Herbarium, welches den schlagenden Beweis liefert, die Benennung sich auf zweierlei Pflanzen bezieht. Auch sonst hat Schur in der äusserst reichen *Poa*-Flora der Südkarpaten die *Poa pruinosa* nicht klar erkannt, so dass er sie, wie wir eben gesehen haben, einmal als *Poa laxa* var. *caesioglauca* im andermal Zusammen mit der richtigen *Poa laxa* als *Poa supina* b. *rigidula* bezeichnet hat.

Verzeichnis der den von Schur gebrauchten Ortsnamen synonymen actuellen rumänischen Namen:

Arpas oder Arpasch = Arpaşul de sus.
Bulla-Tal = Bâlea-Tal = Valea Bălii.
Butsets = Bucegi.
Cibinum = Sibiu.
Corona = Braşov.
Grossauer Alpen = Cristian-er Alpen (jud. Sibiu) = Munţii Sibiiului.
Hammersdorf = Guşteriţa.
Hermannstadt = Sibiu.
Kepreresa (Alpe) = Căprăriasa (în Făgăraş).
Kerzeschoren alpen = Cârţişoara-er Alpen = Munţii Cârţişoara.
Korongyis = Corongiş
Königstein = Piatra Craiului.
Kronstadt = Braşov.
Kuhhorn = Ineu.
Podruschel = Podruşel (în Făgăraş).
Portsesd = Porceşti.
Reussen = Ruşi.
Szakadát = Săcădat (j. Sibiu).
Torotzkó = Trăscău.

NOTIȚE ETNOBOTANICE.

Numiri populare pe plante

De
AL. BORZA (Cluj).

In călătoriile și excursiunile mele botanice adesea am prilej să aud numiri populare de plante, cari pot fi de interes pentru un filolog și sunt uneori importante și din punct de vedere etnobotanic sau al istoriei noastre culturale.

Numirile publicate aci sunt culese din unele regiuni cu veche populație băștinașă românească, cum este Maramureșul, ținutul Poșăgii din Munții Apuseni, ferită de influențe culturale cărturărești recente. Pot deci ascunde clenodii de ale vechiului nostru vocabular românesc.

Această comunicare este a șasea din seria notițelor mele de această natură, publicate pe cum urmează:

1. Numiri populare de plante [Transilvania, XLI (1910) p. 376—377.].
2. Grădinile țărănești din Munții Apuseni [Convorbiri Științifice II (1918) No. 2 și 3.].
3. Material p. vocabularul bot. al limbei române [Dacoromania, I (1920—21) p. 259—262.].
4. Flora grădinilor țărănești române. I. Mărul [Bul. Grăd. bot. Cluj, I (1921) p. 64—87.].
5. Fl. gr. țăr. rom. II. Plante de podobă, leac, farmece, credințe. [Bul. Grăd. bot. Cluj, V (1925) p. 5—74.].

Acer campestre = jiugrast (Belioara, jud Turda).
Acer tataricum = jestrila (Pecienecica, jud. Severin).
Adonis vernalis = dediți (Cluj)
Achillea collina = șereșînă (Mehadia, jud. Severin)
Aegopodium podagraria = buruiană de orbalț (Sâncel, jud. Târn-Mică).
Anthericum ramosum = limba păsării (Borzești, jud. Turda).
Arctostaphylos uva-ursi = sărbezele, sărbeziș (Poșaga, jud. Turda).
Anemone hepatica = viorele (Gherla, jud. Someș).
Asperula galioide = sunzuiene albe (Sâncel, jud Târnava-Mică).
Brunella grandiflora = busuioc păsăresc (Cibu, jud. Hunedoara).
Brunella vulgaris = busuioc sălbatec (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Bryonia dioica = cucurbețea (Zlatna, jud. Alba).
Cantharellus cibarius = lotrișori (Certegea, jud. Turda).
Centaurea banatica = drăgani (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Centaurea austriaca = covragi (Borzești, jud. Turda).
Centaurium minus = iarba frigurilor (Poșaga, jud. Turda); buruiană de friguri (Sâncel, jud. Târnava-Mică)
Coronilla varia = mazăre sălbatică (Sâncel, jud Târnava-Mică).
Corylus colurna = alun sălbatec (Pecienecica, jud. Severin).
Cuscuta europaea = păr (Cetea, jud. Alba)
Daphne cneorum = tămâiță fermecătoare (Belioara, jud. Turda).
Dianthus Simonkaianus = petricele albe (Ocoliș, jud. Turda).
Dianthus saxigenus = petricele roșii (Ocoliș, jud. Turda); pușca lupului (Borzești, jud. Turda).
Delphinium consolida = ciocu păsării (Sâncel, jud Târnava-Mică).
Erythronium dens canis = cicibotă (Feiur, jud Cluj)
Euphrasia salisburgensis = floarea mucezii (Poșaga, jud. Turda).
Galega officinalis = bicăn de pădure (Sâncel, jud. Târnava-Mică).

Galeopsis ladanum = cânepiștă (Poșaga, jud. Turda).
Galinsoga parviflora = buşuioacă (Zlatna, jud. Alba).
Globaria bovista = coşii popii (Tecşeşti, jud. Alba).
Isopyrum thalictroides = florile paştilor (Cluj); floarea paştilor (Gherla).
Juniperus communis şi *intermedia* = jîniapăn ce înstină (Belioara, jud. Turda); molete (Pecienecica, jud. Severin).
Lepidium crassifolium = hrean sălbatec (Orhei, Basarabia).
Marrubium vulgare = cătujnică (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Matricaria inodora = roman (Sâncel, jud Târnava-Mică).
Melandryum album = mierea cucului (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Melilotus officinalis = solcină (Sâncel, jud. Târnava-mică).
Melampyrum bihariense = gălbinare (Bucium, jud. Alba); soră cu frate (Vad-Maramureş).
Melampyrum arvense = ciormoiag (Borzeşti, jud. Turda).
Melampyrum romanicum = miezu nopţii (Cibu, jud. Hunedoara); ciormoiag de pădure (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Narcissus angustifolius, syn. *Narcissus radiiflorus* = stânjinițe (Bucium, jud. Alba).
Nicandra physaloides = iarba zgăbii (Sălciua, jud. Turda).
Ononis hircina = lungoare (Cibu, jud. Hunedoara).
Ononis spinosa = ciocul cioarii (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Orobanche flava = gonitoare (Borzeşti, jud. Turda).
Potentilla argentea = iarba vătămăturii (Poşaga, jud. Turda).
Prunus spinosa = coţobrele (Mititei, Zagra, Mocod în jud. Năsăud).
Ruscus aculeatus = coachezi (Mehadia, jud. Severin).
Pteridium aquilinum = muma pădurii (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Robinia pseudacacia = măgrin, păruele (Mehadia, jud. Severin).
Rhamnus cathartica = lemnu cânelui (Sâncel jud. Târnava-Mică).
Sanguisorba officinalis = cârligăţea (Borzeşti, jud. Turda)
Saxifraga Rocheliana = turturea (Poşaga de sus, jud. Turda)
Scilla bifolia = crăcărele (jurul Clujului), furculiţă (Poşaga jud. Turda).
Sedum maximum = dragoste (Sâncel, jud. Târnava-Mică).
Sempervivum tectorum = prescurărele (Borzeşti, jud. Turda).
Selaginella helvetica = coarda hălor din vânt (Poşaga, jud. Turda)
Stipa pulcherrima = fâşcă (în intreaga Câmpie a Ardealului).
Sempervivum soboliferum = prescuriţă (Poşaga, jud. Turda).
Telekia speciosa = cocean căpresc (Zagra, jud. Năsăud, unde rar se şi cultivă ?)
Teucrium montanum = iarba negeilor (Poşaga, jud. Turda).
Teucrium chamaedrys = iarba asmizii (Poşaga, jud. Turda).
Trollius europaeus = ochiul boului (Bucium, jud. Alba).
Valeriana officinalis = hodolean (Sâncel, jud. Târnava mică).
Verbascum nigrum = scaunul hălor din vânt (Tecşeşti, jud. Alba).
Viburnum lantana = dârmoax (Mehadia, jud. Severin).
Viburnum opulus sterilis = ruji albe (Cibu, jud. Hunedoara.)

Redactor: Prof. AL. BORZA.
Apărut la 20 Iun. 1931.

Poa cenisia All.
Vom Bucegi (Ex Herb. Schur Lemberg).